

chov skotu

V TOMTO VYDÁNÍ

ŠLECHTĚNÍ

Jarní novinky TOP C a H

O FARMĚ

ZEMOS Orlické Podhůří a.s.

ZDRAVÍ A MANAGEMENT

BTV-3 u skotu v ČR

NOVINKY

- 3 Z domova / ze zahraničí
- 11 Info Cernin s.r.o.
- 17 Info FARMSYSTEM
- 18 Info AHV
- 23 Info De Heus

AKCI

- 4 Pozvánka na konferenci COW MASTER
- 10 Pozvánka na Orlický pohár
- 24 NVHZ Brno 2026

ZDRAVÍ A MANAGEMENT

- 5 Je možné G+ mastitidy řešit i bez ATB?
- 6 BTV-3 u skotu v České republice
- 14 Bulk Tank Test

ŠLECHTĚNÍ

- 8 Jarní novinky TOP ČESTR
- 26 TOP holštýn

MANAGEMENT VÝŽIVY

- 12 Eliminujte tepelný stres u dojnic!
- 28 Riziko vysokého obsahu kyseliny máselné v travních silážích

FARMĚ

- 20 Zemos Orlické Podhůří a.s.

Zdraví a management

6 Bluetongue u skotu v ČR

Management výživy

12 Eliminujte tepelný stres u dojnic!

O farmě

20 ZEMOS Orlické Podhůří a.s.

O akci

24 NVHZ Brno 2026

T I R Á Ž

Časopis Chov skotu je vydáván 3x ročně společností CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Distribuce:

Chov skotu je zdarma doručován chovatelům skotu a vybraným zemědělským školám a institucím. Na jeho vydávání se podílejí společnosti CRV Czech Republic, spol. s r. o., De Heus, a. s., FARMCZSYSTEM, s. r. o., a Novonosis (Chr. Hansen Czech Republic, s.r.o.). Chovatelé skotu mohou o zaslání časopisu požádat prostřednictvím obchodních zástupců výše uvedených společností. Ostatní zájemci si jej mohou stáhnout v elektronické podobě ze stránek www.crv.cz/cs/chov-skotu.

Redakce + inzerce: Bc. Hana Hájková

e-mail: hana.hajkova@crvcz.cz
 CRV Czech Republic, spol. s r. o.
 Plemenářská stanice 420, Zásmyky 281 44

Tisk + grafické zpracování:

Metoda spol. s r. o.
 e-mail: metoda@metoda.cz
 tel.: +420 543 214 485

Fotografie:

Z archivu CRV Czech Republic, spol. s r. o.,
 CRV B.V. a partnerských organizací.

Prohlášení:

Vydavatel neodpovídá za názory vyjádřené autory jednotlivých příspěvků, ani jejich názory nemusí zcela sdílet. Snahou vydavatele je poskytovat prostřednictvím Chovu skotu pravdivé a přesné informace z různých oblastí chovu skotu. Přesto nemůže být vůči společnosti uplatňována žádná odpovědnost za chyby v obsahu jednotlivých příspěvků. Všechna práva jsou vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být použita jakýmkoliv způsobem bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

MK ČR E 15326
 ISSN 1801-5409

Semináře pro chovatele masného skotu

Přelom roku je již tradičně věnovaný seminářům pro chovatele a příznivce masného skotu. V listopadu probíhají semináře na Slovensku a v měsíci únoru se setkávají chovatelé masného skotu tradičně v hotelu Tři Věžičky.

■ autorka: **Martina Kopáčková**

Seminář na Slovensku – reprodukce a zpracování masa

Vzhledem k tomu, že se seminář tentokrát konal v resortu Masarykov Dvor, kde působí přední slovenský kuchař Lubomír Herko, byl úvod semináře věnovaný tématu správného bourání a dozrávání hovězího masa. Rovněž coffee break byl netradiční – pro účastníky byly připraveny pochutiny, jak jinak než z hovězího masa od mistra kuchaře.

Nosným tématem nebylo jen maso a masné výrobky, ale i to (zřejmě) nejdůležitější téma pro chovatele masného skotu, kterým je reprodukce. Zástupce společnosti IMV Guy Charbonnier připra-

Lubomír Herko na semináři v Masarykově Dvorce ukazuje účastníkům správné bourání masa

vil pro chovatele podrobnou přednášku o způsobech reprodukce, ale i o dalších možnostech, jak vylepšit práci v chovech a zlepšit tak nejen genetický potenciál stáda, ale i ekonomické výsledky. Na to navázala přednáška českých chovatelů, manželů Hromasových z farmy Angus Stvolínky, a Ing. Miroslava Vráblíka – Mewil Angus, kteří chovatelům představili své farmy a způsob, jakým řeší reprodukci, výživu, vakcinace a prodej zvířat. Závěr přednášky byl věnovaný novinkám v nabídce společnosti Genes

Diffusion. Nabídku chovatelům přiblížil MVDr. Boris Kasatkin. Seminář uzavřel příspěvek k projektu SMART BEEF FARM CRV, o kterém mluvila Martina Kopáčková, produktová manažerka společnosti CRV.

Celý seminář proběhl ve velmi příjemné atmosféře a samozřejmě byl zakončen vynikajícím obědem.

Seminář Tři Věžičky

Ve čtvrtek 5. února se v prostorách kongresového centra hotelu Tři Věžičky uskutečnil další odborný seminář pro chovatele masného skotu z České republiky i ze Slovenska. Na organizaci semináře se podílely společnosti CRV Czech Republic, spol. s r. o., a NTG Agri, s.r.o., spolu s dalšími partnery. Tématem semináře byly rovněž aktuální problémy, se kterými se chovatelé běžně potýkají v provozu na svých farmách. Tedy zdraví skotu, výživa, vakcinace, kvalita a úprava paznehtů u jejich zvířat.

Po zahájení semináře Ing. Martinem Musílkem (NTG Agri) a Martinou Kopáčkovou (CRV) přišel na řadu odborný blok přednášek. Prvním přednášejícím byl prof. MVDr. Leoš Pavlata, Ph.D., z Mendelovy univerzity v Brně. Přednášku zaměřil na předpoklady úspěšného odchovu masného skotu a problematiku selenu, ostatních mikroprvků a makroprvků důležitých pro správný vývoj mladého skotu. Zdůraznil důležitost kvality

prof. MVDr. Leoš Pavlata, Ph.D., při první přednášce v hotelu Tři Věžičky

kolostra a vliv výživy matky na další rozvoj telete. Zmínil zejména vhodnost krevních rozborů u matek před sezónou telení, aby se včas zjistil případný nedostatek důležitých živin.

Na přednášku pana profesora navázal Ventsislav Marinov z dánské společnosti Vilofoss, který představil moderní trendy ve výživě a zaměřil se zejména na efektivní krmení masných plemen a kříženců v systémech beef on dairy. Pan Marinov zmínil nutnost věnovat pozornost správnému odstavu masných

telat. Zároveň zmínil, že dostatek prostoru na žraní a ležení, voda, stres a kvalita krmné dávky (welfare zvířat) jsou základní faktory, které ovlivňují přírůstek ve výkrmu. Seznámil přítomné i s novými trendy ve výživě, například použití kvasinek. Výhody jejich využití demonstroval i na příkladu použití při výkrmu brown swiss býků.

Další přednáška byla věnovaná kvalitě končetin a chodivosti zvířat. Praktické zkušenosti z terénu přiblížil MVDr. Břetislav Pojar. MVDr. Pojar nehovořil pouze o systému ošetřování končetin, nýbrž i o správném zařazování mladých plemenných býků do stáda.

Následující část programu patřila inovativním technologiím v chovech skotu, které představily Martina Kopáčková a Bc. Daniela Houmaniová ze společnosti CRV. Jedná se o již výše zmiňovaný projekt SMART BEEF FARM CRV. Součástí tohoto projektu jsou moderní technologie, které pomáhají chovatelům zvýšit produktivitu na farmě a zlepšit výsledky například v reprodukci. Jednou z takových technologií je známý systém Ovalert a na to navazující program NedapNow. Další zajímavou novinkou od společnosti CRV je například GPS lokátor pro monitorování pohybu skotu.

Aktuální nálezovou situaci v masných stádech v České republice a zdravotní situaci v Evropě posléze shrnul MVDr. Petr Václavek, Ph.D. Posluchači tak dostali mnoho zajímavých informací o tom, jak probíhala infekce SLAK v roce 2025 na Slovensku a v Maďarsku, jak se vyvíjí nákaza LSD ve Francii. Každého v sále zřejmě zaujaly i informace o katarální horečce ovcí, konkrétně typ BTV 3, který se v ČR opětovně vyskytuje od roku 2024. Mnoho chovatelů zaujal i fakt ohledně výskytu dalších kmenů KHO – BTV 4 a BTV 8, jež byly v loňském roce zaznamenány v Rakousku a v Německu. Nebylo překvapením, že kolem tohoto tématu se rozvinula velmi dlouhá a zajímavá diskuse. Nejen MVDr. Václavek, ale i všichni ostatní přednášející odpovídali na mnoho otázek z publika.

Za pořádající firmu mám radost, že všichni účastníci měli prostor sdílet své zkušenosti a konzultovat konkrétní problémy s odborníky. Ačkoli se seminář oproti plánovanému času poněkud protáhl (jako již tradičně), myslím si, že celá akce byla pro chovatele přínosná, a to nejen z hlediska odborných informací. Seminář rovněž posloužil jako platforma pro setkání a výměnu zkušeností mezi chovateli. Na závěr si dovoluji ještě jednou poděkovat všem 230 účastníkům a přednášejícím za jejich účast a sdílené zajímavé informace. ■

 COW MASTER 2026

Konference Management zdraví skotu se zaměřením na udržitelné výnosy

18.–19. 6. 2026

Areál Panský dvůr, Telč
Praktické workshopy na farmě
ZD Třebelovice v menších
skupinách přímo v provozu

Co vás čeká

- 5 odborných přednášek
- 10 praktických workshopů
- Materiály ke stažení

Organizační tým Cow Master: Jan Ludvík · Jan Vobr · Lubor Letfus

Formát konference

Teorie, která dává smysl. Praxe, kterou si rovnou ověříte.

Lektoři

Aaron LaVoy (USA), Marcel Drint (NL), Milan Hronec (SK),
Gerwen Lammers (NL), Lukáš Gubáň (SK), Andrea Fiedler
a Christoph Mülling (DE)

Odborný garant konference: Tomáš Haloun

**Zdravé stádo,
úspěch který
má smysl**

Více podrobností
o akci najdete
na stránkách
www.cowmaster.org

E-mail:
info@cowmaster.org

**Registrace
otevřena**

Zaregistrujte se nyní!

Je možné G⁺ mastitidy řešit i bez ATB?

■ autoři: **Lubomír Nečas**, AGOS BIO a. s.
Ing. Michaela Paulíčková, AHV s. r. o.

Každý, kdo někdy měl mikrobiologii nebo jen ví něco o bakteriích a nemocech jimi způsobených, si asi při přečtení nadpisu klepe na čelo. Je ale opravdu možné vyřešit mastitidu ať klinickou nebo subklinickou pomocí doplňků krmiva nebo jen sázíme na spontánní vyléčení krav? Co je to takové spontánní vyléčení? Ke spontánnímu vyléčení mastitidy u dojníc může dojít a to zejména v případech, kdy bakterie nejsou dobře adaptované na vemeň, infekce je mírná a kráva není nijak oslabená, ani ve stresu, má silnou imunitu a imunitní systém dokáže patogenní bakterie zlikvidovat pomocí fagocytózy a zánětlivé reakce. Spontánní vyléčení je tedy návrat k normálnímu stavu mléčné žlázy včetně poklesu somatických buněk bez jakékoliv léčby a děje se přibližně u 10–12 % případů.¹

Teď si pojdme říct, jak pracují s G⁺ bakteriemi produkty AHV. Například jedním z častých strašáků G⁺ mastitid je *Streptococcus uberis*. Je to z toho důvodu, protože tvoří ve vemeni biofilm. Biofilm je ochranná vrstva bakterií, která vzniká komunikací bakterií mezi sebou. Pomocí komunikace dochází také k jejich rozmnožování. Bakterie přítomné v biofilmu nejsou dostupné pro imunitní systém a ani antibiotika, takže i po zdánlivém vyléčení, kdy ani patogen nezachytíte na kultivační misce, může být *Streptococcus uberis* stále přítomný ve vemeni. Při následující stresové situaci, jako je například: říje, přehánění, strouhání, otelení, tepelný stres, změna krmení a mnoho dalšího, bakterie vystoupí z biofilmu a vytvoří znovu zánět. To jsou takové ty klasické „problémovky“, které mají v rámci jedné laktace opakující se záněty. Produkty AHV obsahují bioaktivní molekuly, které stopují komunikaci bakterií mezi sebou, tím pádem zabraňují tvorbě biofilmu, narušují ho a tvoří bakterie přístupné pro imunitní systém. Zároveň produkty obsahují imunostimulační látky a látky s antimikrobním, antioxidantním a protizánětlivým účinkem na organismus, jako jsou například extrakty

z kurkumy, kajenského pepře, z česneku – allicin, z vrbové kůry, zázvoru a další. Takže ve zkratce se pomocí produktů snažíme inhibovat bakteriální rozmnožování, narušit biofilmy a vyplavit schované bakterie, aby si s nimi organismus zvládl poradit bez antibiotik. Dalším cílem je zbavit zvíře bolesti, příznaků zánětu, vyvádat metabolity vzniklé prostřednictvím patogenů, podpořit imunitní systém a zvýšit příjem krmné dávky, tedy živin, minerálů a vitamínů, které mají také významný vliv na imunitní systém. Ve výsledku podporujeme a zvyšujeme procento spontánního vyléčení krav i u náročnějších případů, u kterých by za normálních okolností neproběhlo, a předcházíme vzniku chronických krav, tím že ve vemeni nezůstane biofilm. Výhodou je, že před aplikací bolusů nepotřebujeme znát původce onemocnění, protože produkty se všemi patogeny pracují na stejném principu. Z toho důvodu je možné podat produkty hned při prvních příznacích problému s vemenem bez čekání na vyhodnocení kultivace. Jediný patogen, na který nedoporučujeme přípravky používat, je *Staphylococcus aureus*. U případů, kde zootechnik nebo veterinář nechtějí riskovat léčbu bez antibiotik, je možné vybranými doplňky od AHV zvíře podpořit. Teď možná někoho napadá, že je tedy zbytečné aplikovat bolusy, pokud je šance spontánního vyléčení i bez nich, ale kdo s klidným svědomím nechá krávu s pří-

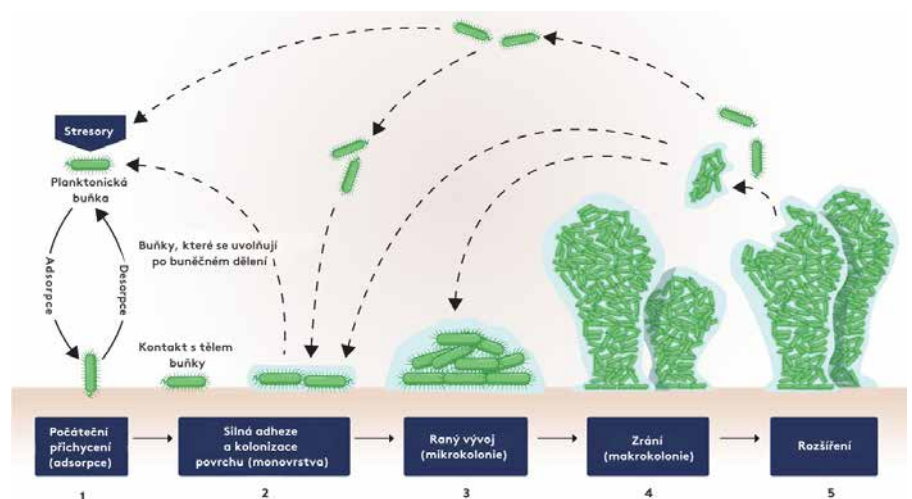
znaky klinického zánětu bez podpory a bude riskovat vznik chronické krávy, kterou už vyléčí jedině jatka?

Plný protokol na řešení problémů vemen například využívá Lubomír Nečas v podniku AGOS BIO Bukovina. Podnik AGOS BIO Bukovina hospodaří v jižní části Moravského krasu. Chová plemeno český červenostrakatý skot s užitkovostí za rok 2024/2025: 9 088 kg mléka se somatickými buňkami pohybujícími se trvale do 150 tis. na celé stádo (kontrola užitkovosti 19. 3. 2026 směšný vzorek z tanku = 75 tis. SB).

Hodnocení za AGOS BIO a. s. slovy Lubomíra Nečase

Produkty od firmy AHV používáme od roku 2023. Překvapil mě rychlý nástup účinku a vyřešení klinické mastitidy, s jejich používáním jsem velmi spokojený. Na vemenech je vidět, že produkty rychle pracují a pomáhají. Jak objevíme problém, dokážeme ho pomocí bolusů včas řešit. Krávy se dostávají rychleji zpátky do laktace a nejsou tak dlouho ve stresu. Je znatelně vidět, že produkty prospívají zvířeti k dobré kondici a welfare. Pomocí bolusů nedokážeme vyřešit všechny případy těžkých zánětů vemen, ale s jejich zařazením jsme výrazně omezili používání antibiotik.

Kromě bolusů na vemena používáme také bolusy na rychlejší zčištění po otelení a odchod lůžek, které se mi také pozitivně osvědčily společně s produkty na řešení metabolických poruch a lehkých acidóz. ■

¹ Levi, U., & Ezra, E. (2021). Spontaneous and antibiotic cure of subclinical mastitis in dairy cows based on somatic cell count. Dairy, 2(4), 635–645. <https://doi.org/10.3390/dairy2040045>

BTV-3 u skotu v České republice: co je dnes důležité vědět

Katarální horečka ovcí (KHO, bluetongue) není problémem jen ovcí, ale způsobuje potíže i v chovech skotu. U většiny zvířat probíhá infekce bez nápadných příznaků, ale může způsobit pokles mléčné užitkovosti a u části zvířat také reprodukční problémy, narození slabých nebo neživotaschopných telat a někdy i úhyny. Pro chovatele je důležité vědět, jak se nákaza šíří, co znamenají výsledky laboratorních testů a co lze očekávat od vakcinace.

■ autor: **MVDr. Petr Václavěk, Ph.D.**,
vedoucí oddělení virologie
Státní veterinární ústav Jihlava,
Národní referenční laboratoř
pro katarální horečku ovcí

Situace v České republice a v okolí

V České republice byl první případ BTV-3 potvrzen 6. září 2024, do konce roku 2024 bylo potvrzeno 115 ohnisek a nákaza se rozšířila v západní polovině ČR. Česká republika ztratila status země prosté BTV. Od října 2024 byla umožněna dobrovolná vakcinace. Díky počasí, veterinárním opatřením a vakcinaci se virus v roce 2025 nešířil tak výrazně směrem na východ. Na začátku roku 2026 zůstává velká část východní poloviny ČR dosud bez výskytu nákazy.

Důležitá je i situace v Rakousku. Tam se v minulém roce nevyskytoval pouze sérotyp BTV-3, ale také BTV-8 a do dubna 2025 i BTV-4. To představuje riziko i pro Českou republiku a zároveň je důležité zdůraznit, že imunita ani vakcinace proti jednomu sérotypu nechrání proti jinému.

Jak se nákaza šíří

Přímým kontaktem mezi zvířaty se KHO nepřenáší. Hlavní cestou šíření jsou tiplíci rodu *Culicoides*, drobný krev sající hmyz. Tito „pakomáři“ jsou aktivní hlavně za soumraku, zalétají i do stájí a sají krev i uvnitř budov. Aktivně uletí maximálně 1-2 km, větrem ale mohou být zaneseni i na mnohem větší vzdálenosti. V našich podmínkách je období výskytu tohoto přenašeče od května do konce listopadu. Tiplíci se množí ve vlhkém prostředí bohatém na organickou hmotu, například v okolí hnojišť, napajedel, ve vlhkém hnoji nebo v bahnitých místech ve výbězích a na pastvinách.

Virus se může šířit také semenem infikovaných býků. K přenosu může dojít i z matky na plod během březosti, ovšem infekce březí krávy automaticky neznamená transplacentární přenos viru na plod. U sérotypu BTV-8 byla účinnost transplacentárního přenosu popsána přibližně v rozmezí 10-33 %.

Co může chovatel udělat proti tiplíkům

Plošná ochrana proti tiplíkům je obtížná a účinek repelentů či insekticidů bývá v terénu omezený. Přesto má smysl snažit se výskyt tiplíků ve stájích omezit.

Ukazuje se, že význam může mít mechanické větrání. Tiplíci nejsou schopni dobře létat při silnějším proudění vzduchu (>3 m/s) a ve stájích s mechanickým větráním bylo v jedné nizozemské studii riziko infekce zhruba o třetinu nižší. Naopak pastva riziko infekce výrazně zvyšovala, a to až 7,2krát.

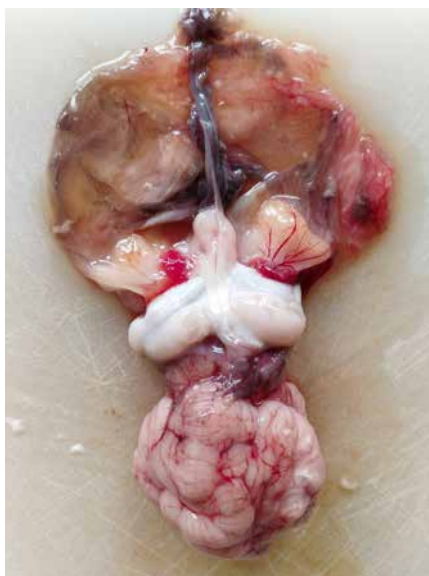
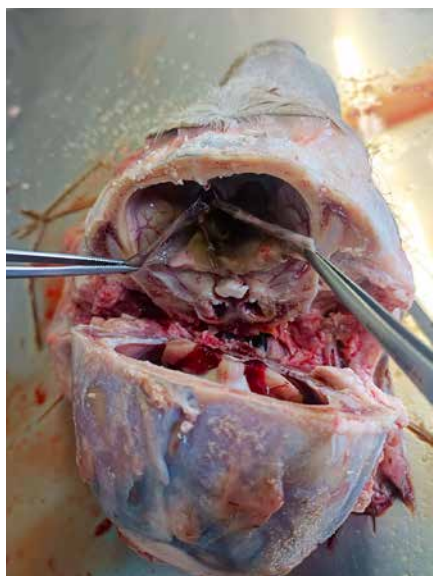

Prakticky lze doporučit:

- ustájení zvířat v době nejvyšší aktivity tiplíků, tedy za soumraku a v noci,
- mechanické větrání ve stájích,
- omezení vstupů pro tiplíky,
- redukce líhnišť tiplíka v okolí stáje.

Kongenitální malformace u telat

BTV-3 může u skotu způsobovat nejen horečku, slinění, eroze na mulci a na strucích, otoky a zánět korunky paznehtu, ale také zvýšenou mortalitu, potraty, předčasnou porodu a rození slabých telat či telat s postižením CNS. Pokud virus překoná placentu, může poškodit plod. Výsledek takové infekce závisí na stádiu březosti a dalších faktorech. Patogeneze onemocnění KHO je obecně založena hlavně na poškození cév. Virus se množí zejména v endotelu, buněčné výstelce cév. Důsledkem je zánět, zvýšená propustnost cév, otoky, krváceniny a poruchy prokrvení tkání. To vysvětluje většinu klinických příznaků u dospělých zvířat. U plodu je navíc problém v tom, že virus

Hydranencefalie u teleste s BTV3, autorem fotografií: MVDr. František Kostka

Pro BTV nejtýpickejší těžká kongenitální léze mozku. Masivní ztráta vyvíjející se kortikální a subkortikální tkáně a nahrazení mozkové tkáně tekutinou. Postiženy jsou většinou mozkové hemisféry, ale mozkový kmen, mozeček a někdy hippocampus bývají zachovány. Klinicky taková telata: slepota, ataxie, slabost, porucha sacího reflexu, tupost, dezorientace, neschopnost delšího přežívání.

může v určité fázi březosti poškodit vyvíjející se nervovou tkáň a cévy v mozku. Může dojít k odumírání nervových buněk, poruše jejich migrace a k narušení vývoje předního mozku. Výsledkem mohou být závažné malformace centrálního nervového systému, zejména hydranencefalie, hydrocefalus nebo porencefalie. Praktickým výsledkem jsou telata slepá, dezorientovaná, slabá, bez sacího reflexu, s ataxií, někdy s opistotonem nebo stereotypními pohyby. V nejtěžších případech jde o telata neživotaschopná. Nejcitlivější je období, kdy se mozek intenzivně vyvíjí, tj. zejména do 130 dne březosti, někteří autoři uvádí až 227. den březosti. Obecně platí, že čím dříve v kritickém období vývoje CNS k infekci plodu dojde, tím těžší je destrukce mozku. Čím později, tím spíše plod přežívá a rodí se spíše slabá nebo jen mírně neurologicky postižená telata.

Proč může být PCR dlouho pozitivní

Jedním z největších praktických problémů je správná interpretace PCR výsledků. Virus se během viremie váže na krevní elementy, zejména na červené krvinky. Proto je pro PCR vyšetření nejvhodnější nesrážlivá krev odebraná do zkumavky s antikoagulantem.

U skotu může skutečná viremie trvat až 60 dní. To je období, kdy může být zvíře infekční pro tiplíky. Virovou RNA ale lze

testem RT-PCR detekovat mnohem déle, a to až 6 měsíců od začátku infekce. Pozitivní PCR tedy nemusí vždy znamenat, že jde o akutní infekci nebo že je zvíře stále infekční. To je důležité hlavně při přesunech a exportu zvířat.

Zvláštní situací jsou telata infikovaná před narozením. U nich byla popsána PCR pozitivita až do věku 5–6 měsíců. Pravděpodobně však nejsou infekční po celé toto období, ale hlavně v prvních dnech života. Perzistentní celoživotní viremie nebyla v případě BTV prokázána.

Vakcinace a laboratorní diagnostika

Po vakcinaci lze krátkodobě zachytit RNA vakcinačního viru testem PCR. Obvykle jde o první dny po vakcinaci, maximálně do deseti dnů, a nález bývá slabý. Proto není vhodné provádět PCR vyšetření bezprostředně po vakcinaci, zejména v prvním týdnu.

V laboratoři nerozlišíme postvakcinační a postinfekční protilátky. Nerozlišíme ani mateřské protilátky od protilátek po infekci. Pokud je cílem ověřit protilátkovou odpověď po vakcinaci, je vhodný virus-neutralizační test (VNT). ELISA je naopak vhodnější spíše pro průkaz protilátek po prodělané infekci. Vakcíny i infekce vyvolávají také buněčnou imunitu, kterou v laboratoři neměříme.

Co lze od vakcinace čekat

I správně a včas vakcinované zvíře se může po kontaktu s terénním virem infikovat. Rozdíl je v tom, že viremie bývá velmi krátká a slabá, nebo se vůbec nerozvine. Cílem vakcinace tedy není zajistit stoprocentní ochranu před infekcí, ale omezit viremii a zmírnit dopady infekce. Vakcinace je důležitý preventivní nástroj, ale není to léčba. Pokud je zvíře už infikované a má probíhající viremii, pozdě podaná vakcína tuto viremii nesníží ani neurychlí její vymizení.

Nové rozsáhlé nizozemské studie, které analyzovaly první rok s infekcí BTV3 a vliv vakcinace, přinesly pro praxi důležité poznatky. Ukázaly, že největší dopady měla nákaza ve stádech bez předchozích protilátek a bez vakcinace. V nevakcinovaných stádech během epidemie významně vzrostla mortalita ve všech věkových kategoriích. Současně byl popsán i pokles mléčné užitkovosti, v silně zasažených oblastech až o 2,1 kg mléka na krávu a den. Naopak plná a včasná vakcinace zvýšenou mortalitu výrazně mírnila a omezila i pokles produkce mléka. Plně a včas vakcinovaná stáda měla oproti nevakcinovaným o 0,6 až 1,2 kg mléka více na krávu a den. Další důležitý poznatek byl, že i po první velké vlně nákazy zůstala značná část populace skotu stále vnímavá. Prevalence na úrovni jednotlivých krav byla v Nizozemsku na jaře 2024 pouze 19 %. To znamená, že infekce se v chovech nešíří tak rychle jako některé respirační nákazy a promoření populace může trvat několik let.

Závěr pro praxi

BTV-3 bude pravděpodobně i nadále představovat pro české chovy skotu významné riziko. V současnosti je v ČR pravděpodobně stále vysoké procento vnímavých zvířat, a to i v regionech a chovech, kde se infekce vyskytla již v roce 2025. I tam proto vakcinace nadále dává smysl. Pro chovatele je důležité vědět, že imunita ani vakcinace proti jednomu sérotypu BTV nechrání proti jinému, že pozitivní PCR nemusí vždy znamenat čerstvou infekci a že vakcinace sice nezaručí úplnou ochranu, ale výrazně sníží zdravotní i ekonomické dopady nákazy. ■

Praktický přístup spočívá v kombinaci

- sledování nakažové situace,
- včasné vakcinace,
- omezení kontaktu zvířat s tiplíky.

Jarní dubnové novinky z

V následujících řádcích se zaměříme na novinky, které se odehrály v prvních měsících roku 2026. Jistě všichni znáte osobnost neodmyslitelně spjatou se šlechtěním plemene česká straka v CRV – Ing. Danuši Kolářovou.

■ autor: Ing. Pavel Talácko

Její jméno je dobře známé nejen v rámci celé České republiky, ale také za jejími hranicemi. Ke konci roku 2025 se Dana po dlouholetém pracovním nasazení rozhodla naplno vstoupit do důchodového života.

Než se dostaneme k býkům, rád bych se krátce představil těm z vás, kteří mě dosud neznají, a přiblížil svou profesní cestu v CRV. Před několika lety jsem byl v CRV přijat jako adept na konzultantní pozici ihned po dokončení vysoké školy. Vzhledem k tomu, že tato pracovní pozice nebyla v danou chvíli volná, začal jsem se odborně připravovat po boku svého otce a zkušených insemináčnických techniků přímo v provozu. Osvoji si inseminaci a postupně jsem se začal věnovat také sonografickým vyšetřením. Následně jsem byl přeřazen k Daně, kde jsem působil jako její asistent pro šlechtění plemene česká straka. V té době jsem rovněž dočasně zastoupil kolegu konzultanta, který odcházela na plánovanou operaci, a opět jsem se tak dostal do terénu. Ještě před jeho návratem bylo zřejmé, jakým směrem se budou ubírat mé další profesní kroky.

Převzal jsem chrudimskou oblast, zaučil novou asistentku šlechtění a po roce mi byla svěřena také oblast svitavská. V průběhu času jsem byl vybrán jako budoucí nástupce hlavní šlechtitelky plemene čestr v CRV. Po necelých dvou letech intenzivního školení, zaučování a příprav jsem tuto pozici převzal.

Velmi si vážím všeho, co jsem se od Dany naučil – jejích rad, zkušeností i pracovních postupů. Dovolte mi jí i touto cestou poděkovat za její dlouholetou práci a podporu.

Hiller

Ing. Pavel Talácko

Do budoucna si přeji navázat na její mnohaletou šlechtitelskou činnost a společně s vámi pokračovat v rozvoji chovu české straky.

Dubnové TOPky býků dle GZW a další možnost šlechtění

Při analýze **dubnových žebříčků** lze konstatovat, že se mezi předními prověřenými býky na základě hodnocení dcer výrazně prosazují **synové Hashtaga**.

Společnost **CRV** využívala některé z těchto býků, přičemž za zvláštní zmínku stojí **Han Solo**. Jeho dcery, chované nejen v České republice, ale i v zahraničí, se vyznačují velmi dobrým exteriérem, solidní mléčnou užitkovostí a nadprůměrným obsahem mléčných složek.

Velmi dobré užitkovostní parametry vykazují rovněž dcery býků **Deluxe** a **Zelda**. Oba plemenici byli ve velké míře využíváni jako **genomičtí býci**. Na základě hodnocení jejich potomstva lze jednoznačně potvrdit, že jejich zařazení do přípařovacích plánů bylo správným rozhodnutím.

V rámci žebříčků genomicky testovaných býků se dále ve značné míře objevují **synové Megastara Pp**, který má v současné populaci více než **50 synů zařazených do inseminace**.

V následující části se zaměříme na **aktuální novinky v nabídce společnosti CRV**.

Novinky v nabídce prověřených býků

Hiller HCH-130 je čerstvě prověřený syn již zmíněného Hashtaga. Hiller pochází z německé farmy pana Schechnera, dlouholetého producenta řady plemenných býků. Matka Hillera Fabiene po otci Villeroy nadojila na 2. laktaci 9 992 kg mléka s 4,16 % tuku a 3,64 % bílkovin. Bába Famosa (o: Hubraum) je matkou Virginie a Vartena. Bába nadojila v průměru pěti laktací 9 381 kg mléka s 4,50 % tuku a 3,62 % bílkovin. V České republice je v současné době evidováno **necelých 3 000 narozených potomků** býka. Již nyní lze očekávat první otelené dcery v ČR, které vstoupí do mléčné produkce. Právě mléčná produkce je největší devízou dcer Hillera. Samičí potomstvo by mělo mít velmi kapacitní vena s ideální délkou a tloušťkou struků. Ani samčí potomstvo nezaostává v oblasti **masné užitkovosti**. Hiller předává velmi

prostředí ČESTR šlechtění

Moser P*S

dobré masné vlastnosti, což dokládá hodnota **FW 118**, a řadí se tak mezi výrazné představitele **kombinovaného užitkového typu**. Díky prověřeným porodům je býk **vhodný rovněž pro využití na jalovicích**.

Moser P*S MOR-350 Moser je nositelem genu pro volný roh, který se narodil v Německu na farmě rodiny Langových. Matka Habiba má v inseminaci tři špičkové bezrohé syny, Moser je nejlepší z nich. Býka do inseminace dala i bába Havanna (o: Imperativ). Habiba dosáhla na první laktaci 11 655 kg mléka s 4,50 % tuku a 3,62 % bílkovin, a v průměru 3 laktací vykazovala užitkovost 11 187 kg mléka s 4,29 % tuku a 3,72 % bílkovin. Moser je také výborný představitel kombinovaného typu s vyrovnanou mléčnou i masnou užitkovostí. Moser byl velmi hojně využíván a v ČR má již přes 2 500 narozených telat a některé z nich jsou již v produkci. Potomci by měli vynikat výběrným utvářením končetin a vemen. Býk je prověřený na velice snadné porody, a proto je vysoce vhodný k využití na jalovicích.

Novinky v nabídce InSire

Do nabídky mladých genomických býků jsme přidali čtyři býky. Pojďme se na ně podrobněji podívat.

Wolfsburg PP

Madrigal Pp

Madrigal Pp pochází z farmy **Fleck&Black** a náleží k prověřené rodině matek býků. Jeho matka **Violet (o: Sputnik)** dosáhla v průběhu první laktace za 279 dní produkce **11 145 kg mléka** s obsahem **3,93 % tuku** a **3,46 % bílkovin**. Bába **Viola** je rovněž významnou představitelkou této linie; do inseminace dala mimo jiné syna **Han Sola Hopkinga**, který je zařazen v nabídce společnosti **CRV**, což potvrzuje genetickou kvalitu a stabilitu rodiny. Madrigal je **heterozygotně bezrohý býk** a v současnosti **jediný syn Mach Mita** dostupný v inseminaci. Vyniká **nadprůměrnou mléčnou užitkovostí, příznivými hodnotami fitness znaků** a **velmi kvalitním exteriérem**. Zejména **utváření vemen** ho řadí mezi **býky vhodné pro použití na krávy v robotických systémech dojení**, kde jsou kladeny zvýšené nároky na funkčnost a dlouhověkost.

Sakaris je německý býk narozený z embryotransferu matce po otci **Wundawuzi**, která má v inseminaci již **dva syny**, což potvrzuje šlechtitelskou hodnotu této linie. Tato matka dosáhla v první laktaci za 230 dní užitkovosti **9 102 kg mléka** s obsahem **3,78 % tuku** a **3,45 % bílkovin**. Také **prabába** se významně zapsala do šlechtění – do inseminace dala rovněž **dva syny**

Sedy Pp

a za průměr dvou laktací dosáhla produkce **11 453 kg mléka** s obsahem **3,87 % tuku** a **3,42 % bílkovin**. Sakaris vyniká zejména **mléčnou užitkovostí** a **příznivými hodnotami fitness znaků**. U potomstva lze očekávat **kompaktní exteriér** a **dobré funkční utváření vemene**. Býk je **vhodný i pro použití na jalovice**.

Wolfsburg PP je **homozygotně bezrohý býk** pocházející z Německa, z farmy **Habermehl**. Jeho matka (**o: Mercedes**) má v inseminaci **dva syny**. Bába (**o: Mahango**) dosáhla v průměru **čtyř laktací užitkovosti 10 756 kg mléka** s obsahem **4,45 % tuku** a **3,92 % bílkovin**, čímž se řadí mezi nadprůměrné producentky s velmi kvalitními složkami mléka. Wolfsburg PP je synem **Wintergolda** a jeho hlavní předností je **velmi dobrá mléčná predispozice**. Potomstvu by měl dále předávat **výborné utváření končetin** a **velmi kvalitní a funkční utváření vemene**. Býk působí jako **korektor tenkých a krátkých struků**, a je tak vhodný pro zlepšení funkčnosti dojení. **Wolfsburg PP vhodný rovněž pro zařazení do přípravných plánů na jalovice**.

Sedy Pp se narodil na farmě podniku **AGROSPOL AD Knínice** z dcery po býkovi **Wettiner**, která se vyznačuje velmi dobrým exteriérem, zejména v oblasti utváření vemene (84 bodů). Bába (**o: Raldi**) rovněž dosahuje nadprůměrného exteriérového hodnocení **82-86-82-82**. Sedy je **heterozygotně bezrohý syn Sumatry** a v populaci má v současnosti pouze **tři syny**. Jeho genetické přednosti spočívají především ve vynikajících **fitness znacích**, zejména v dlouhověkosti, snadnosti porodů,

celkovém zdravotním stavu a zdraví vemene. U dcer Sedyho se očekává velmi dobré **utváření vemene**, s optimální délkou a tloušťkou struků, v návaznosti na exteriérově silnou mateřskou linii, zejména bábu a prabábu. Býk je **doporučován převážně k připarování na krávy**.

Možnosti ve šlechtění – ET in vitro

Závěrem bych vám rád představil **další možnost, jak dosáhnout šlechtitelského pokroku**, a to prostřednictvím **metody embryotransferu in vitro**. Na **ISB v Zásmukách** máme možnost tuto technologii využívat u vybraných zvířat jak **pro účely šlechtitelské práce**, tak rovněž **pro komerční využití formou smluvních odběrů pro chovatele**.

V současné době již máme za sebou **první aspirační odběry u několika zvířat** a v průběhu **jarních měsíců** jsou plánovány odběry další. Dosažené výsledky jsou **individuální** a odvíjejí se od schopnosti jednotlivých zvířat reagovat na použité **synchrizační protokoly**.

Přesto lze konstatovat, že dosavadní výsledky jsou **velmi příznivé** – od každého z dosud zapojeného zvířete bylo vyprodukováno **okolo deseti embryí v kvalitě Q1**, což lze hodnotit jako **velmi dobrý výsledek**. ■

Kompletní nabídku našich býků najdete i s katalogovými listy na webu: www.crvcz.cz

KLAS Nekoř a.s.

30 let firmy

KLAS Nekoř a.s. a CRV Czech Republic, spol. s r.o.

Svaz chovatelů českého strakatého skotu, Agrární komora a Východočeské sdružení chovatelů hospodářských zvířat

Vás srdečně zvou na

ORLICKÝ POHÁR

DNE 4. ČERVNA 2026 VE STŘEDISKU V NEKOŘI

Program:

9,30 Zahájení

10,00 Orlický pohár – soutěžní přehlídka

12,00 Vyhlášení výsledků Orlického poháru

13,00 Chovatelská beseda

Přehlídka
zemědělské
techniky

Možnost prohlídky areálu ve středisku v Nekoři

REGIONÁLNÍ AGRÁRNÍ KOMORA
Paroubického kraje

Občerstvení zajištěno po celý den

Český zemědělec si zaslouží český stroj

■ autorka: Ing. Jitka Bukovjanová, poradenská a obchodní činnost

Jsme společnost Cernin s.r.o., český rodinný podnik specializující se na výrobu zemědělské techniky, především pro živočišnou výrobu. Naše historie sahá do devadesátých let, kdy jsme začali s výrobou krmných vozů s vertikálním systémem míchání. Z malé dílny jsme postupně vybudovali moderní firmu s širokým portfoliem produktů a stabilním postavením na trhu. Výroba i sídlo zůstávají v České republice a dlouhodobě podporujeme české strojírenství.

Patřili jsme mezi první výrobce vertikálních míchacích systémů na světě. Tento princip postupně nahradil starší horizontální technologie díky lepší homogenitě krmné směsi, jednodušší konstrukci a vyšší životnosti. Naše stroje si rychle našly uplatnění nejen v České republice,

ale i v zahraničí. Exportujeme do mnoha evropských zemí, dříve i do Kanady, kde zákazníci oceňují jejich robustnost, jednoduchou obsluhu a spolehlivost.

Od začátku stavíme na úzké spolupráci se zákazníky. Stroje vznikaly přímo podle potřeb farmářů a tento přístup si držíme dodnes. Nové modely testujeme v reálném provozu a upravujeme podle zpětné vazby. Díky tomu jsou naše stroje praktické, funkční a připravené na každodenní nasazení.

Naše portfolio zahrnuje krmné vozy různých typů a velikostí, včetně modelů s frézou pro přímé odebírání siláže, senáže. Vyrábíme také zastýlací vozy, nesené lžice pro manipulátory, mobilní nádrže na naftu a technologie pro zpracování organických materiálů, jako jsou kom-

postárny a vakovací zařízení. Věnujeme se i výrobě a modernizaci dezintegrátorů pro bioplynové stanice.

Zakládáme si na kvalitě a dlouhé životnosti našich výrobků. Stroje navrhujeme tak, aby obstály v náročných podmínkách a vyžadovaly minimální údržbu. Samozřejmostí je rychlý servis a dostupnost náhradních dílů.

Budujeme naši značku na kombinaci tradice, technického know-how a inovací. Sledujeme nové trendy a přizpůsobujeme jim naše produkty tak, aby pomáhaly zefektivnit práci na farmách.

Díky zkušenostem, osobnímu přístupu a orientaci na zákazníka patříme mezi respektované výrobce zemědělské techniky. Naše stroje pracují ve stovkách podniků a jsou symbolem kvality a spolehlivosti. ■

Cernin s.r.o. • Berounská 399 • 747 87 Budišov nad Budišovkou
Ing. Jitka Bukovjanová • tel.: +420 776 172 611 • e-mail: bukovjanová@cernin.cz

Připravte se včas – eliminujte Bestermine CoolDown jak v období

Tepelný stres představuje každoročně významnou výzvu pro chovy dojnic, zejména u zvířat s vysokou mléčnou užitkovostí. Tyto krávy produkují velké množství metabolického tepla, a proto jsou k negativním dopadům vysokých teplot a vlhkosti výrazně náchylnější. Jedním z hlavních projevů tepelného stresu je snížený příjem sušiny krmiva, který má přímý vliv na užitkovost i zdravotní stav zvířat. Následkem bývá pokles mléčné produkce, snížení obsahu mléčné bílkoviny, zvýšené riziko acidóz projevujících se nízkým obsahem mléčného tuku, zhoršení tělesné kondice a oslabení imunitního systému. To se může projevit zvýšeným počtem somatických buněk v mléce a sníženou reprodukční schopností, zejména nižším zabřezáváním.

■ autor: Ing. Rudolf Kundrát, manažer sektoru skotu, De Heus a.s.

THI index jako nástroj hodnocení tepelného stresu

Pro objektivní posouzení rizika tepelného stresu se v praxi používá **THI index (Temperature Humidity Index)**, který kombinuje vliv **teploty a relativní vlhkosti vzduchu**. Tento index umožňuje vyhodnotit míru zátěže organismu dojnic v závislosti na klimatických podmínkách. K rozvoji tepelného stresu dochází již při teplotě **23 °C** a relativní vlhkosti **40%**, což odpovídá hodnotě **THI ≥ 68**. Tyto podmínky nejsou v letních měsících výjimkou, a proto je nutné se na riziko tepelného stresu připravit včas.

Společnost **De Heus** nabízí chovatelům bezplatnou mobilní aplikaci **CoolCare**, dostupnou v **Google Play** i **App Store**. Aplikace na základě **polohy uživatele, aktuální teploty a vlhkosti vzduchu** vypočítává hodnotu THI indexu v reálném čase a zároveň poskytuje **předpověď rizika tepelného stresu na 5 dní dopředu**. Tento nástroj umožňuje chovatelům reagovat včas a přijmout preventivní opatření ještě před nástupem kritických podmínek.

Kombinace technologie a výživy jako klíč k prevenci

Nejúčinnější strategie pro snížení dopadů tepelného stresu spočívá v **kombinaci technologických opatření a cílené výživy**. Z technologického hlediska se jedná především o **kvalitní izolaci střech stájí**, zajištění **dostatku stínu**, použití **ventilátorů**, **rozprašovačů vody**, dostatečný přístup k **čerstvé pitné vodě** a správný **management krmení**.

Z hlediska výživy lze prevenci tepelného stresu shrnout do několika základních principů:

Snížení produkce tepla v organismu zvířete, přičemž je nutné zohlednit skutečnost, že **trávení vlákniny v bacheru produkuje zvýšené množství tepla**.

ujte tepelný stres u dojnic o účinná výživová podpora bí horka

Úprava krmné dávky směrem ke snížení podílu na vlákninu bohatých krmiv.

Snížení ztrát vznikajících dýcháním a slintáním, kdy dochází ke ztrátám **hydrogenuhličitanů**, což lze kompenzovat **použitím pufrů**.

Minimalizace rizika acidóz prostřednictvím vhodné skladby krmné dávky a zařazením pufrů látek.

Zvýšení koncentrace krmné dávky, zejména navýšením podílu **škrobu a tuků (by-pass)** při současném omezení vlákniny.

Podpora příjmu sušiny krmiva, a to krmním **chutných a čerstvých objemných krmiv**, zařazením **melasy** pro zvýšení chutnosti a použitím **krmných aditiv** podporujících příjem krmiva.

Zvýšení hladiny DCAD (kationt-aniontové balance) ideálně na hodnotu **300–400 Meq/kg sušiny**, což vede ke zvýšenému příjmu krmiva a lepší stabilitě bachorového prostředí.

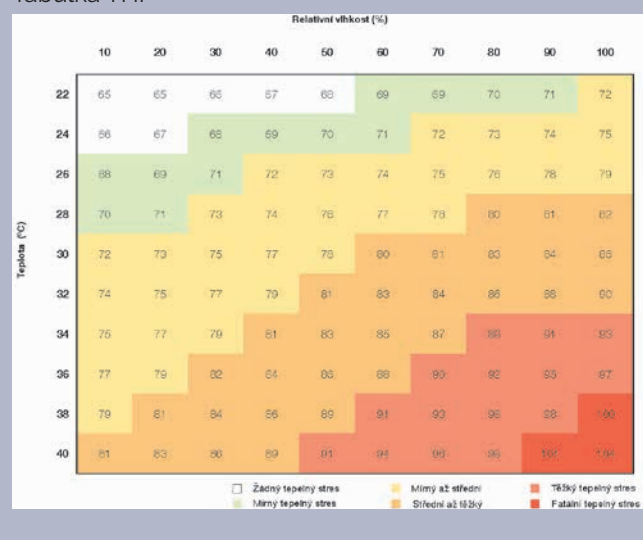
Bestermine CoolDown jako součást výživové strategie

Na základě těchto poznatků uvedla společnost De Heus a.s. před několika lety na trh produkt **Bestermine CoolDown**, speciální **minerální doplňkové krmivo** určené k podpoře dojnic v období tepelného stresu. Produkt obsahuje **tři různé druhy pufrů**, které pomáhají stabilizovat bachorové prostředí a snižovat riziko acidóz. Důležitou součástí je **uhličitan draselný**, který přispívá ke zvýšení hodnoty **DCAD** v krmné dávce.

Další složkou přípravku je **směs přírodních éterických olejů**, které podporují **bachorovou fermentaci**, zvyšují **žravost** a **frekvenci příjmu krmiva**. Tyto přírodní extrakty zároveň

Tabulka THI

napomáhají lepší **termoregulaci organismu**, a to prostřednictvím **vazodilatace cév**, což usnadňuje ochlazování dojnic v horkých klimatických podmínkách.

S produktem **Bestermine CoolDown** má společnost De Heus již **několikaleté praktické zkušenosti** z provozu, které potvrzují jeho přínos jako součásti komplexní strategie zvládnání tepelného stresu. V případě zájmu o další informace nebo individuální konzultaci se mohou chovatelé obrátit na specialisty pro skot společnosti De Heus.

Co sledovat v praxi

- Hodnotu THI indexu**
 Riziko tepelného stresu nastává již při **THI ≥ 68** (23 °C a 40 % vlhkosti).
- Příjem sušiny krmiva**
 Jakýkoli pokles je prvním signálem začínajícího tepelného stresu.
- Změny v mléčné užitkovosti a složení mléka**
 Pokles produkce, bílkoviny nebo mléčného tuku může signalizovat metabolickou zátěž.
- Výskyt acidóz a stabilitu bachoru**
 Sledujte známky bachorové dysbalance související s omezeným příjmem krmiva.
- Tělesnou kondici a zdravotní stav**
 Oslabení imunity se může projevit zvýšeným počtem somatických buněk v mléce.
- Chování zvířat ve stáji**
 Zvýšené dýchání, slintání, omezený příjem krmiva a přesuny ke zdrojům vody. ■

Bulk Tank Test – zatím výskytu mastiti

Většina chovatelů skotu a producentů mléka používá stájovou kultivaci při diagnostice mastitidních onemocnění. Přesnost a úspěšnost záleží na typu použitého média, a hlavně na uživatelské znalosti principů selektivních půd a jejich limitech.

■ autoři: MVDr. Petr Slavík, Ph.D., a Ing. Martin Zdrůbek

Správně volené ošetření rozhoduje o úspěchu

Jisté je, že se záněty mléčné žlázy nelze bojovat pouze s pomocí antibiotik, ale je třeba mít zavedený ucelený systém, který začíná již správnou volbou dezinfekčních prostředků, na dojrně, správných pre-dipů a post-dipů používaných na mléčnou žlázu. Ale také v případě kontagiózního přenosu mít dobře zvládnutý mezioplach dojících strojů mezi dojením. Správné nastavení takového systému je nutno ověřovat, neboť **mikroby na farmě a jejich množství se velmi dynamicky mění.**

Pouze systémový přístup je efektivní a ekonomický

Systém opatření, a především léčby, je nutno stále přizpůsobovat, aby byl úspěšný. K tomu lze dnes využít několik možných nástrojů, mezi kterými se po několika letech užívání jeví jako velmi užitečný kultivační test mléka. V Česku existují dva osvědčené systémy:

- 1) zahraniční **Bulk Tank Test (BTT)**,
- 2) v Česku vyvinutý **Black Media Tank Test.**

Oba tyto systémy jsou založené na pravidelné stájové kultivaci tankového vzorku mléka.

Jak se provádí?

Samotné provedení není nijak složité, jen je nutné dodržovat metodiku odběru a klást velký důraz hlavně na to, aby nedošlo ke kontaminaci vzorku, neboť používaná média jsou velmi citlivá. Ke kultivaci používáme zchlazený tankový vzorek mléka. Pokud máme na farmě tanky dva, odebereme vzorek mléka z obou a následně vzorky smícháme. Dvojitá dávka mléka se roztírá na kultivační médium specifickým způsobem.

Jak test vypadá?

Jak již bylo uvedeno výše, BTT vychází z principů stájové diagnostiky prováděné pomocí kultivace na mikrobiologických médiích. Samotný test se skládá ze dvou misek, na kterých je několik diagnostických agarů.

K čemu taková kultivace je?

BTT vychází ze známého faktu, že až 2/3 mastitid probíhají subklinicky a zpravidla dojde k samovyzdavení a případ se neléčí, protože se nezachytí. Odráží tedy kvantitativní, ale též kvalitativní složení mléka, co se mikrobiologického pozadí týká. Po jednom odběru tedy vidíme drtivou většinu patogenů, které jsou ve stádu zastoupeny, ale vidíme proporcionálně i to, kolik zvířat je nakažených. Tuto informaci získáme i při pečlivé analýze dat z individuálních kultivací, avšak až s velkým zpožděním a nevidíme momentální stav. BTT má tedy do jisté míry i predikční schopnosti. Příkladem lze uvést vlnu kolí-mastitid, kdy je možné na testu detekovat zvýšený nárůst

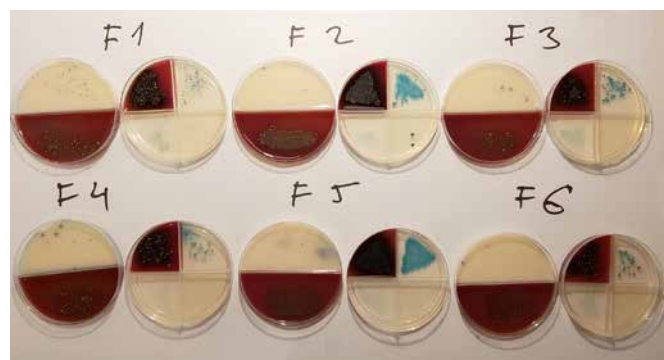
E. coli ještě před tím, než se objeví klinické příznaky u prvních zvířat. Poskytuje tedy určitý čas na protiopatření.

Ale to není vše! Pomocí BTT lze také odhalit jinou mikrobiální kontaminaci mléka, nejčastěji z kontaminované oplachové vody.

Bulk Tank Test úspěšně monitoruje úspěch nebo selhání nasazených opatření

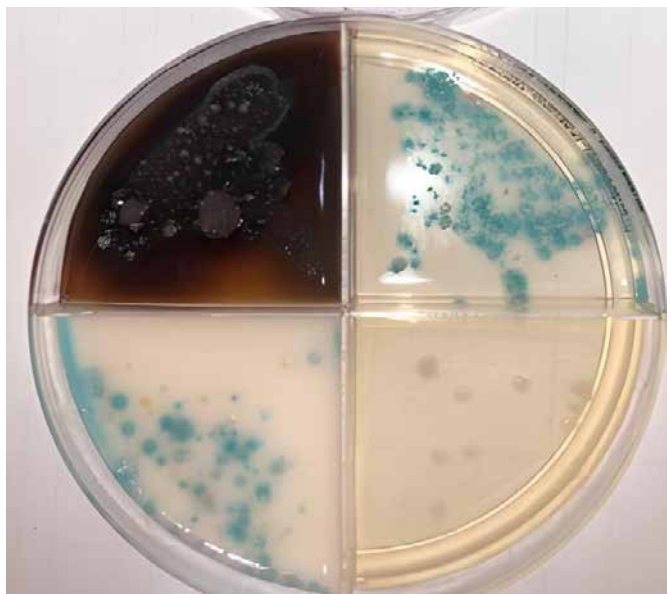
Na obr. 1 vidíme BTT z šesti různých farem s podobným počtem zvířat. Jeden test se skládá vždy ze dvou misek. Modré kolonie jsou převážně *Streptococcus uberis*. A po prvním odběru můžeme konstatovat, že farma č. 5 a farma č. 2 je kompletně promořena, mnoho zvířat je nakaženo a ozdravovací opatření budou velmi drahá. Kdežto farmy č. 1 a č. 4 jsou téměř bez *S. uberis*.

Obr. 2 a 3 ukazují pouze polovinu BTT (jednu misku), na kterých je vidět nárůst kolonií streptokoků a stafylokoků. Pochází z jedné farmy a vzorky byly odebrány s časovým odstupem 1 měsíc. Na obr. 3 je vidět **znatelná redukce počtu kolonií** oproti obr. 2. Tato redukce byla zapříčiněna pouze jednou změnou na dojrně, a to **výměnou pre-dipů a post-dipů**. Výměna dezinfekce struků zajistila viditelný pokles bakteriální zátěže u zvířat, což bylo doprovázeno i poklesem počtu somatických buněk (PSB) o 80 tisíc

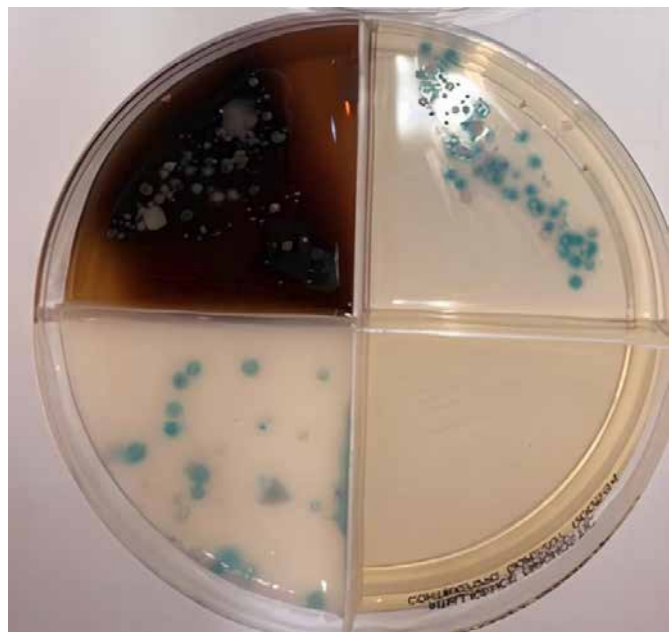

Obrázek 1

poslední slovo při řízení dních onemocnění

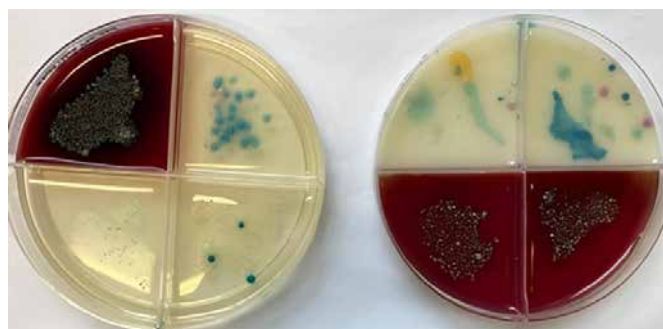

Obrázek 2

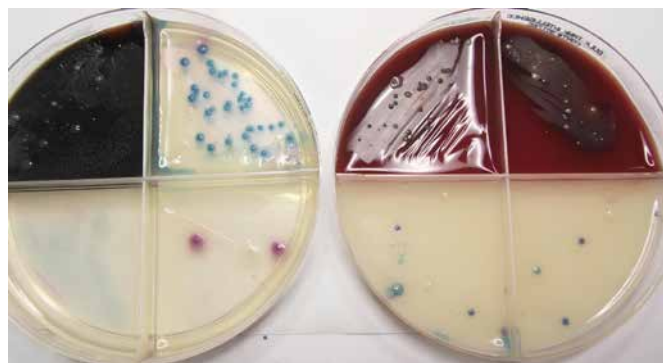
Obrázek 3

v 1 ml. Nutno dodat, že farma vykazovala dlouhodobě průměry nad 300 tisíc PSB v 1 ml. Nicméně obrázky dokládají, že pomocí BTT lze sledovat úspěšnost či neúspěšnost zavedených opatření. Pomocí BTT lze ověřit i účinnost nové zavedené technologie. Na **obr. 4** lze pozorovat mikrobiální zátěž v jednom poměrně velkém chovu před zavedením meziplachu na dojrně. Vedle mnoha streptokoků je na „mléčném“ stafylokokovém poli vidět

Obrázek 4

i masivní nárůst stafylokoků, kdy jednotlivé kolonie splývají a vytváří souvislé „koberce“. To značí zásadní problém na dojrně, kdy se od jednoho zvířete nakazí další pomocí kontaminovaného dojícího stroje. Mikrobiální situaci po zavedení automatického meziplachu pomocí dojící soupravy ADF Milking (více na QR kódu) lze pozorovat na **obr. 5**. Stafylokokové kolonie již po týdnu nejsou patrné, což dokládá přerušeni epidemiologického řetězce přenosu

Obrázek 5

Obrázek 6

z jednoho zvířete na druhý. A vyzdravení subklinických případů. Významný posun není pozorován u streptokoků. Nicméně na dalším obr. 6 lze pozorovat mikrobiální zátěž tankového vzorku mléka po dalších pěti týdnech po zavedení mezioplachu, kdy lze pozorovat redukcí kolonií i ve streptokokovém sektoru. Jak je tedy z těchto několika málo případů patrné, BTT dává možnost sledovat vývoj mikrobiálního pozadí na farmě a může poskytnout velmi praktické informace, které mohou s předstihem upozornit na blížící se problém. Také pomocí BTT lze odhalit například poruchu sanitace a v neposlední řadě je možné pomocí těchto testů kontrolovat i účinnost pre-dipů a post-dipů.

Individuální kultivace jsou stále na pořadu dne

BTT lze definovat jako „staršího bratra“ klasických stájových kultivací. Oba systémy jsou vzájemně velmi úzce propojené. BTT dává chovateli jakýsi první náhled na stádo, na zastoupení a proporcionalitu jednotlivých patogenů. Díky těmto informacím a dalším datům z laboratoře lze velmi precizně nastavit systém opatření stejně jako nastavit správný protokol léčby pro jednotlivé patogeny. V tuto chvíli přebírají svou velmi významnou pozici individuální kultivace. Pro snazší orientaci v individuálních nálezech je k dispozici on-line atlas patogenů. Zkuste QR kód.

Selektivní zaprahování dojnic – propracovaný systém UdderManager

Selektivní zaprahování se těší velké pozornosti. Existuje celá řada postupů a doporučení. Z našich několikátých zkušeností z domova i ze zahraničí jsme sestavili původní doporučení, jež jsou shrnuta mimo jiné v příručce, kterou vám zdarma nabízíme. Více na QR kódu.

QualiTru Sampling

Systém antiseptického vzorkování zajistí bezproblémový a pohodlný odběr vzorku pro rozборы. Systém umožňuje pravidelný sběr vzorků bez narušení procesu dojení a zabraňuje jakékoliv kontaminaci vzorku. Více o systému naleznete zde na QR kódu. ■

Zdravé a produktivní stádo získáte jedině chytrým přístupem

Nalezneme problémy vašeho chovu a připravíme kroky pro jejich odstranění

- ✓ vyšší kvalita mléka
- ✓ zdravá zvířata
- ✓ vysoká produkce
- ✓ vyšší zisk

ID 4 Bulk Tank Test spolehlivě odhalí zásadní patogeny v mléce

Využijte potenciál vašich zvířat na maximum!

Požádejte o první test ještě dnes!

www.id4farm.com

Objevte revoluční probiotika NOLIFLORE: Zdravější stáj bez antibiotik a rezistence!

■ autoři: Ing. Martin Zdrůbek a MVDr. Petr Slavík, Ph.D.

Homeostáza prostředí

Probiotické prostředky, jako je NOLIFLORE, nabízejí inovativní řešení pro hygienizaci stájí a udržení mikrobiální rovnováhy. Tím zajišťují zdravé prostředí pro zvířata, které brání škodlivým bakteriím, a podporují prospěšné mikroorganismy. Tradiční dezinfekční metody často selhávají a mohou být škodlivé. Naopak, pravidelná aplikace probiotik udržuje stáje čisté a bezpečné, což zlepšuje podmínky pro zvířata a efektivitu řízení stáda. Investice do těchto řešení přináší dlouhodobé zdraví a pohodu zvířat.

Jak NOLIFLORE působí?

Princip působení je velmi jednoduchý a spočívá v aplikaci bakterií, které se v prostředí běžně vyskytují, jsou nepatogenní a vytvářejí nepřátelské prostředí pro množení dalších bakterií. Tento proces je znám jako princip kompetice, což je poměrně starý a známý princip. Klíčové je udržovat probiotické kmeny v převaze, a proto je nutná opakovaná aplikace.

Jak NOLIFLORE zajistí účinnost?

1. Výběr kmenů bakterií: Účinnost probiotika je silně ovlivněna výběrem specifických kmenů bakterií. Tyto kmeny by měly být nepatogenní a měly by mít schopnost konkurovat škodlivým mikroorganismům v prostředí. NOLIFLORE je vyroben z **pečlivě vybraných kmenů bakterií *Bacillus subtilis* a *Lactococcus lactis***, které jsou známé svými probiotickými vlastnostmi. Tyto bakterie jsou zcela **bezpečné a nepatogenní**, takže se nemusíte obávat žádných vedlejších účinků. Výrobek je hluboce zmrazený s trvanlivostí dva roky. V lednici vydrží dva týdny, při pokojové teplotě se degraduje za několik dnů.

2. Koncentrace a dávkování: Správná koncentrace a dávkování probiotického přípravku jsou zásadní pro dosažení požadovaného efektu. NOLIFLORE obsahuje správnou kombinaci podílu mikroorganismů a metoda úschovy preparátu v lyofilizované formě zajišťuje maximální koncentraci pro aplikaci. Dávkování by mělo být přizpůsobeno specifickým podmínkám prostředí a potřebám zvířat. Množství bakterií je normováno na plochu. Tedy **z jednoho sáčku se ošetří 250 m²** plochy a podle toho, tedy konkrétně podle trysky v rozprašovači, je nutné volit ředící objem.

3. Podmínky prostředí: Účinnost probiotik může být ovlivněna podmínkami prostředí, jako je teplota, vlhkost a přítomnost jiných chemických látek. Je důležité zajistit optimální podmínky pro růst a aktivitu probiotických kmenů.

4. Interakce s jinými látkami: Probiotika mohou být ovlivněna přítomností jiných látek, jako jsou dezinfekční prostředky nebo antibiotika. Je důležité zvážit, jak tyto látky mohou ovlivnit účinnost probiotik. NOLIFLORE je možné kombinovat i například s vápencem, a v zásadě s i jinými dezinfekčními přípravky, ale dezinfekční přípravek nesmí být aplikován současně, nebo po aplikaci NOLIFLORE a nesmí mít dlouhé působení. Možné sché-

ma je například: pátek vápenec, pondělí NOLIFLORE. Vápenec vydezinfikuje prostředí a poté je osazeno probiotiky.

5. Stabilita a trvanlivost: Zásadní pro účinnost je stabilita a dlouhá trvanlivost, aby byla zajištěna jejich účinnost po celou dobu používání. Hluboce zmrazené formy, jako je NOLIFLORE, nabízejí výhodu dlouhé trvanlivosti a snadného použití. Ředí se studenou, minimálně chemicky ošetřenou vodou. Chlorovanou vodu nechte odstát 30 minut. Ideálně napustte vodu do rozprašovače den předem, nechte otevřené, poté přidejte sáček, promíchejte a aplikujte.

Nečekejte, až se problémy zhorší. Investujte do zdraví a pohody vašich zvířat s NOLIFLORE. NOLIFLORE je zařazen do komplexu opatření UDDERMANAGER — řízení a monitoring zdravotního stavu mléčné žlázy pro trvalé udržení ziskové produkce mléka. ■

Novinka v péči o zdraví hospodářských zvířat

Udržte vaše stádo zdravé a produktivní
s novými probiotickými přípravky!

Noliflore

Inovace pro zdravější stáje

Probiotický preparát, který byl speciálně vyvinut pro zlepšení mikrobiálního prostředí ve stájích

Nolifeet

Efektivní řešení kulhání skotu

Pomáhá stabilizovat mikrobiální společenství končetin a inhibovat růst infekčních patogenů

Přesvědčte se o přínosech i vy!

FaSy

Koupíte na www.fasy.cz

Zkušenosti zootechniků s produkty AHV

Produkty na řešení mastitid bez použití léčiv je nutné používat vždy v plném protokolu, ale je možné léčbu antibiotiky doplnit i o jednotlivé výrobky AHV pro podpoření účinku nebo urychlení léčby.

Tuto metodu využívají například na Vysočině ve Výrobně-obchodním družstvu se sídlem v Kámeně. S průměrnou užitkovostí za rok 2024/2025: 9 576 kg.

„S produkty AHV máme velmi dobré zkušenosti, zejména s drenčovacími přípravky, které se osvědčily jako účinná podpora metabolické rovnováhy u dojnic. Drenče výborně fungují v kombinaci s BOOSTER bolusy, kdy dochází k rychlému zlepšení celkového zdravotního stavu a optimalizaci příjmu krmiva. U zvířat se zvýšenou teplotou pravidelně využíváme kombinaci BOOSTER drench +

ASPI Liquid, která se ukázala jako efektivní podpora při zvládnání zánětlivých stavů a urychlení rekonvalescence.”

Ing. David Bílý – VOD Kámen

V Družstvu vlastníků půdy a majetku ve Slavíkově s užitkovostí za rok 2024/2025: 11 636 kg také pracují s produkty na řešení problémů vemen. Stejně jako v AGOS BIO Bukovina používají protokol na řešení zvýšené somatiky a klinické mastitidy. Kromě reagování na problémové krávy podporují zdraví vemen ještě dále přípravkem STOPLAC při záprahu.

Po podání STOPLACU u krav s produkcí nad 30 l mléka v den zasoušení jsou krávy klidnější. Objem vemen se den ode dne zmenšuje. Nedochozí k následným mastitidám po zaprahnutí. Návrat do nové

laktace je bezproblémový. Krávy nasazují více litrů mléka a somatika se drží na hodnotách jako na předchozí laktaci.

Ing. Michaela Klimešová – DVPM Slavíkov

Kromě produktů pro dojnice máme i produkty na řešení problémů u telat, a to především respiratorní a průjmové onemocnění. V Rolnické společnosti Lesonice si zootechnička oblíbila RECO pastu, kterou používá u telat s průjmy.

RECO pasta od firmy AHV mě velmi mile překvapila. Oceňuji nejen rychlou a jednoduchou aplikaci, ale především účinek při řešení průjmů u telat. Přípravek se mi v praxi osvědčil jako spolehlivá podpora při zažívacích potížích a již delší dobu ji využíváme se skvělými výsledky.

Bc. Kateřina Kopečková – Rolnická společnost Lesonice

Mastitida. Tu znáte, že? Je to jedno z nejčastějších a nejnákladnějších onemocnění v chovu skotu. Navíc náklady pocítíte mnohokrát – teď přicházíte o mléko a v budoucnu i o produkci, kráva vyžaduje více času a péče a zvyšuje se riziko předčasného vyřazení.

Řešte problém u jeho zdroje, kterým je v 80 % případů bakteriální biofilm. Vyberte si účinné řešení zaměřené na zdraví vemen. Bez antibiotik, bez ochranné lhůty, s měřitelnými přínosy pro vaše krávy a ziskem z produkce během laktace.

MÁME PATENT NA ZDRAVÍ VEMENE!

AHV s.r.o. // Brno Veverí 602 00 // Lidická 700/19 // kluson@ahvint.com // +420 606 729 717 // www.ahvint.com/cs

Pomůžeme vaši siláži ujít dlouhou cestu.

Kontakty:
Ing. Michaela Pihná +420 606 627 950
Ing. Petr Pleyer +420 602 545 215
ng. Štěpán Řezáč +420 724 350 148

SiloSolve® MC Microbial Control

Bakteriální silážní inokulant pro omezení klostridií

- Výhody:**
- Rychle rostoucí a konkurenceschopné bakterie mléčného kvašení dominují a řídí fermentaci
 - Rychlý pokles hodnoty pH omezuje rozvoj nežádoucích mikroorganismů
 - Omezením rizika klostridiálního kvašení snižuje chuťnost
 - Zlepšuje nutriční parametry siláže a zlepšuje chuťnost
 - Patentovaný kmen snižuje počet klostridií

SiloSolve® EF Enhanced fermentation

Bakteriálně enzymatický inokulant pro obtížnější podmínky silážování

- Výhody:**
- Snižuje degradaci NL i produkci amoniaku, v silážích zůstává zachováno více NL
 - Doporučená dávka enzymů zpřístupňuje živiny bakteriím mléčného kvašení a zvyšuje stravitelnost siláže
 - Velmi výhodný poměr mezi dosaženou kvalitou siláže a cenou přípravku
 - Maximálně zachovaná produkční účinnost konzervovaných krmiv

Bactozym® Premium

Bakteriálně enzymatický inokulant zvyšující nutriční hodnoty silážovaných plodin

- Výhody:**
- Vysoká dávka bakterií zajišťuje důkladné prokvašení.
 - Vysoká dávka enzymů zpřístupňuje živiny bakteriím mléčného kvašení a zvyšuje stravitelnost siláže.
 - Zvýšený příjem a produkční účinnost konzervovaných krmiv

SiloSolve® FC Fungal Control

Bakteriální inokulant pro zrychlení fermentace a zlepšení aerobní stability

- Výhody:**
- Zrychlená fermentace umožňuje zkrmování již po 7 dnech
 - Prokazatelně zlepšená aerobní stabilita až 240 hodin
 - Rychle rostoucí a konkurenceschopné bakterie mléčného kvašení dominují a kontrolují fermentaci
 - Patentovaná schopnost bakterií rychle vytvářet anaerobní prostředí
 - Statisticky významné snížení počtu kvasinek a plísní (o 65%)

SiloSolve® OS Oxygen Scavenging

Kombinovaný silážní přípravek speciálně navržený pro ochranu povrchových vrstev.

- Výhody:**
- Stabilizace povrchů siláží
 - Výrazně snižuje ztráty organické hmoty nejen povrchových vrstev
 - Snižuje práci s odstraněním znehodnocených horních vrstev
 - Pro siláže skladované ve vracích a kulatých balících
 - Zamezuje růstu plísní a tím snižuje produkci mykotoxinů v silážované hmotě

Microsil™ Premium

Bakteriální silážní inokulant pro kvalitnější fermentaci

- Výhody:**
- Vysoká koncentrace bakterií zajišťující kvalitní fermentační proces
 - Snižuje možnost zahrívání a zlepšuje aerobní stabilitu
 - Optimální kombinace homo a heterofermentativních mikroorganismů
 - Omezuje výši sekundárních ztrát

ZEMOS Orlické Podhůří a.s.

Ve společnosti ZEMOS Orlické Podhůří a.s. jsou si vědomi, že krajina podhůří Orlických hor je jako stvořená pro české strakaté krávy, a tak pro svoje „holky“ zrealizovali ten nejlepší možný dárek k Vánocům 2025. Novou produkční stáj.

■ autor: Ing. Jakub Meduna

Již při příjezdu po silnici ve směru od Chocně do obce Rviště, na jejímž okraji se nachází středisko živočišné výroby, si všímavé oči mohou prohlédnout vlevo v kopci novou produkční stáj. Stáj, která jako by se zde nacházela „odjakživa“, totiž byla postavena na půdorysu stáje původní, a to za nepřerušeno provozu. Impulsem ke stavbě nové stáje, která prověřila jak houževnatost plemenic, tak i kolektivu zaměstnanců živočišné výroby, nebyla pouhá vidina navýšení produkce mléka, ale především snaha vytvořit ideální životní podmínky pro dojnice. Vedení společnosti v čele s předsedou představenstva Ing. Miroslavem Mikuleckým a zootechničkou Ing. Alžbětou Maříkovou očekává, že nová stáj přinese zlepšení celkového zdravotního stavu, zvýšení dlouhověkosti a užitkovosti plemenic.

Projekt nová produkční stáj

Když se podnik s 24 zaměstnanci a výměrou pozemků 690 ha (z čehož cca 400 ha je orná půda a zbytek TTP) rozhoduje o výstavbě nové produkční stáje pro 260 dojnic, tak jde zcela jasně o zásadní rozhodnutí, které nevznikne ze dne na den. Výše investice se pohybovala okolo 40 milionů Kč. Zásadním tématem bylo umístění nové stáje. Protože rozloha areálu není nafukovací, nachází se ve svahu a na okraji obce, bylo rozhodnuto, že se postaví na půdorysu stáje původní. S tím rozdílem, že se terén vyrovná, aby již nemusela být jedna polovina stáje o nějaký ten metr níže a dojnice nemusely dvakrát denně absolvovat cestu po schodech nahoru na dojírnu a zpět. Realizací stáje byla pověřena firma STAVITELSTVÍ JOKEŠ, spol. s r. o., která splnila

Předseda představenstva Ing. Miroslav Mikulecký a zootechnička Ing. Alžběta Maříková

veškeré dohodnuté body a termíny, patří jí za to poděkování z úst předsedy společnosti. Stáj byla stavební firmou předána v prosinci 2025 a aktuálně probíhají dokončovací práce ve venkovních prostorách na obslužných komunikacích. Kontrast mezi starou a novou stájí můžete posoudit sami (viz foto). Nová kubaturní stáj je samonosná konstrukce bez vnitřních sloupů s tepelně odizolovanou střechou z PUR panelů. Uvnitř je stáj rozdělena centrálním krmným stolem na dvě shodné poloviny a každá polovina je ještě rozdělena do dvou kotců – skupin s 65 postýlkami. V každé ze čtyř skupin se nachází separační kotec s headlocky a branami na elektrický pohon, které usnadňují selekci zvířat. Do kotců se separují plemence na inseminaci, vyšetření březosti sonografem a provádění veterinárních zákroků. Lehací boxy osazené gumovými matracemi jsou v trojřadě uspořádání. Boxy se ručně vápni třikrát týdně. Pro vyšší komfort pohybového aparátu dojnic jsou do krmných chodeb osazeny guma. Kejdá se z chodeb odklízí vyhrnovacími lopatami. Velkým tématem dnešní doby je tepelná pohoda zvířat, a i na tu bylo v nové stáji myšleno. Jižní štít je tepelně odizolován, na bocích jsou svinovací plachty a uvnitř stáje jsou na každé polovině dvě řady vertikálních ventilátorů usměrňujících proud vzduchu. Dostupnost TMR po celý den zajišťu-

je robotický šnekový přihrnovač, cyklus každou hodinu. To, že se na pohodu zvířat myslelo, podtrhují dvě závěsná výkyvná drbadla v každém kotci.

Cesta od telete až po dojnici na nové stáji

Zasušené krávy jsou ustájené ve starší slámou stlané stáji s přístupem na pastvu. Zde jsou i porodní boxy a malá dojírna na krávy po otelení. Krávy v ní absolvují první podojení a následně se přesouvají na novou produkční stáj. Narozené tele je napojeno mlezivem, které se mrazí do pytlíků a jeho kvalita se kontroluje refraktometrem. Dodržování pracovních postupů, správné první napojení telete a rozvoj imunity se kontrolují pomocí odběru krve telat a stanovením protilátek. Po přesunu telat do vzdušného a vyhovujícího teletníku jsou telata nejprve měsíc ustájena ve VIB a následně přechází do skupin po 15 kusech se žlábkou Milkbar. Telata se krmí mléčnou krmnou směsí 3krát denně. Z teletníku se jalovičky i býčci ve věku cca tři měsíců přesouvají na odchovnu mladého dobytka, která je zhruba ve tři kilometry vzdálené Velké Skrovnici. Býčci se prodávají jako zástav přibližně v 220 kg. Jalovice se na OMD zapouští a následně se jako vysokobřezí převáží zpět na porodnu do Rviště. Třikrát ročně jezdí ostrouhat celé stádo paznehtáři. Na produkční stáji

Nová produkční stáj v procesu a torzo stáje původní

jsou v oddělené skupině krávy v rozdoji a následně se zařazují do skupin vrchol – konec laktace. Krávy se dojí dvakrát denně na již zasloužilém rybinové dojírně 2 x 8, a proto se v podniku začínají bavit o její budoucí náhradě, ať už v podobě klasické dojírny anebo spíše o nějaké robotizované verzi. Produkční stáj se zakrmuje 2krát denně. Krmná dávka se skládá z kukuřičné siláže, žitné a travní senáže, mláta, produkční směsi vlastní výroby a melasy.

Management zdraví a reprodukce

Ve zkratce by se dalo napsat: dokonalá souhra zootechničky Ing. Maříkové s obojky Ovalert. Zabřezávání krav v roce 2025 dosáhlo hodnoty 49 % po všech inseminacích. Tohoto výsledku bylo dosaženo díky stabilní úrovni zabřezávání v jednotlivých měsících roku. O to cenější je tento výsledek s ohledem na skutečnost, že běžný denní režim plemenic byl v průběhu roku opakovaně narušován

probíhající výstavbou stáje. Dobré je zde zmínit i užítkovost krav za uplynulý kontrolní rok 9 306 kg mléka s obsahem tuku 3,98 % a 3,59 % bílkovin. Plemence v říji zootechnička vyhledává prakticky pouze pomocí obojků Ovalert a programu Nedap Now. Program Nedap Now používají od září 2025 a byli tak jedni z jeho prvních uživatelů. Prakticky většina inseminací krav a jalovic je na přirozené říje vychytané pomocí obojků. Ovalert je také pevnou součástí sledování zdravotního stavu zvířat. Jak říká zootechnička: „Nemáme pevně daný zdravotní protokol, ve stáji jsem denně a s pomocí obojků vždy včas odhalím začínající zdravotní problém. Např. rychlé odhalení G-mastitidy je zásadní. Kritické poporodní období s obojky snadno překlenujeme a při případných obtížích se nejprve snažím plemence nadřenčovat.“ Délka inseminačního intervalu byla za loňský kalendářní rok 77 dnů, SP 95 dnů, při délce me-

Opatření proti tepelnému stresu - svinovací plachty a ventilátory

zidobí 381 dnů. Ukazatelem, který v CRV důkladně sledujeme a který nám dává přehled, jak se pracuje se stádem, případně jak dobře se využívá monitorovací technologie na říje, jsou takzvané interinseminační intervaly. Ty nám udávají nápočet dní mezi dvěma následujícími inseminacemi a tím pádem po přepočtu procento krav či jalovic inseminovaných za 21 dní. V tomto ukazateli dosahuje podnik naprosto skvělých výsledků: za rok 2025 se 65 % přeběhlých krav znovu inseminovalo v 21denním cyklu a přeběhlých jalovic dokonce 82%. Vyšetření březosti sonografem se provádí každý týden. V průměru se v loňském kalendářním roce jalovice poprvé inseminovaly ve věku 14,5 měsíce a zabřezly ve věku 15,1 měsíce. Průměrný věk při prvním otelení tak vychází na 24,4 měsíce stáří.

Šlechtění a genetik

V podniku využívají výhod konceptu CRV All Inclusive a mají tak přístup k nejlepším býkům z nabídky CRV. Ing. Maříková plošně genomuje jalovičky na bázi DAC a výsledné PH využívá zprostředkovaně nejen v programu na tvorbu přípařovacích plánů Sirematch, ale dále si dle výsledků třídí stádo a vybírá nevhodné jalovice do vlastního stáda pro prodej. V podniku mají nastavený vlastní chovný cíl pro počítání přípařovacích plánů v Sirematchi. Vahou 45 % jsou zastoupeny produkční znaky, dále jsou 30 % zastoupeny znaky jako dlouhověkost, plodnost, zdraví vemene a perzistence. Vahou 25 % jsou v chovném cíli zastoupeny znaky exteriéru (vemeno a končetiny). Doba je „genomická“, a tak jsou v přípařovacím plánu zařazeni býci jako: Maldini, Wasserstoff, Hot-Dog, Helmet a Zohy. Při výběru býků zootechnička klade důraz i na bezrohost. V podniku mají již dvě březí MB po býkovi Metris MOR-385.

Masné stádo

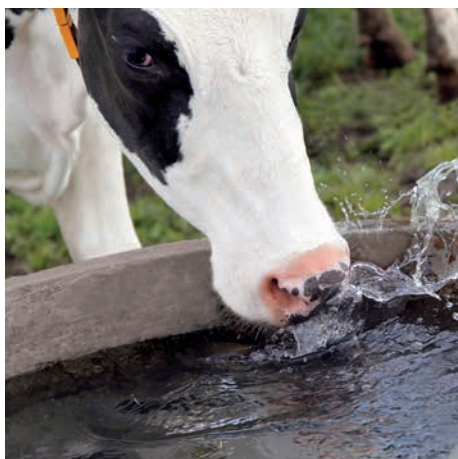
Kromě dojených krav v podniku chovají i menší stádo masných limousinských krav. Krávy jsou s telaty od jara do podzimu na pastvinách a na zimu jsou v zimovišti. Limousinského plemenného býka v podniku používají i na doskok čestralovic, které nezabřeznou po inseminaci. Významná část těchto jalovic se vrací do obrátu stáda.

Rád bych za CRV poděkoval za dlouhodobou spolupráci a projevenou důvěru v CRV genetiku a další řešení. A na úplný závěr přeji mnoho chovatelských úspěchů, ať nový kravin dlouho slouží a přinese kýžené výsledky. ■

BESTERMINE COOLDOWN

PRO ZVLÁDNUTÍ **TEPELNÉHO STRESU**

Dojnice s vysokou užitkovostí jsou při teplotách nad 23 °C náchylnější k tepelnému stresu, který negativně ovlivňuje produkci a složky mléka, kondici, reprodukční ukazatele atd.

Pro eliminaci tepelného stresu uvádíme na trh produkt **Bestermine Cooldown**. Toto speciální minerální doplňkové krmivo obsahuje tři různé druhy pufrů, uhlíčitán draselný a směs přírodních éterických olejů. Podporuje bachorovou fermentaci a má pozitivní vliv na žravost.

Více informací na www.deheus.cz.

Propojení medicíny, výživy a každodenního života na farmě

■ autorka: **MVDr. Adéla Zálešáková**,
specialistka na skot De Heus

Zdravím! Jmenuji se Adéla Zálešáková a pracuji jako specialistka pro skot ve

společnosti De Heus. Mým domovem je jižní Morava, vystudovala jsem veterinární lékařství na VFU Brno a téměř pět let jsem působila jako zooteknička na farmě s 950 kusy dojených krav.

Už na univerzitě jsem se i ve volném čase věnovala zejména medicíně přežvýkavců, a tak jsem stále hlouběji pronikala do organizace a strategie chovu skotu u nás. Práce zooteknička mi dala obrovské množství zkušeností s vlastním provozem farmy. Od práce se zvířaty přes velice důležitou komunikaci s lidmi až k technologiím potřebným pro každodenní provoz farmy. Také jsem se naučila, že to, jak bude mléčná farma úspěšná, závisí zejména na dobré práci personálu a vynikající kvalitě krmení. Proto jsem se rozhodla zaměřit na výživu skotu. Jen správně a kvalitně nakrmené zvíře je zdravé a připravené k maximální produkci.

Společnost De Heus mi dává možnost skloubit všechny mé zkušenosti a znalosti z oblasti medicíny, výživy a každodenního života na farmě k tomu, abych vám poskytla komplexní pohled na vaše zvířata. Společně dokážeme najít individuální a optimální výživová řešení pro vaši farmu. ■

STAŇTE SE SOUČÁSTÍ SILNÉHO TÝMU!

HLEDÁME
SPECIALISTU NA SKOT
PRO KRAJ VYSOČINA, PARDUBICKÝ
A KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ,
KTERÝ SE NA FARMĚ CÍTÍ
JAKO DOMA
A SKOTU ROZUMÍ.

POJĎTE
RŮST
S NÁMI

Národní výstava hospo pohled z předvadi

Ve dnech 12.–15. 4. 2026 proběhl na výstavišti v Brně první ročník nového formátu výstav s názvem AGRISHOW 2026, jehož součástí byla i Národní výstava hospodářských zvířat. Z hlediska chovatelů masného skotu šlo bezesporu o nejvýznamnější chovatelskou událost roku v ČR, protože se zde potkalo více než 250 zvířat od 70 chovatelů. Soutěžní přehlídky organizoval a zaštiťoval Český svaz chovatelů masného skotu a vzhledem k počtu zvířat to byla práce velmi náročná, ale profesionálně provedená.

■ autorka: **Martina Kopáčková**

Prostředí

Brněnské výstaviště vytváří pro vystavovatele velmi profesionální a reprezentativní prostředí, které nám může závidět mnoho zahraničních účastníků. To, že přehlídky hospodářských zvířat mohou probíhat za každého počasí, není v Evropě úplně běžné. Namátkově mohu zmínit výstavy v dánském Herningu nebo Royal Highland show v Edinburghu, kde jsou zvířata ustájena uvnitř hal, ale předvádí se venku. V případě špatného počasí nemají diváci komfort jako na tribuně v pavilonu P na brněnském výstavišti.

Kvalita zvířat a předvádění

Vzhledem k množství výstav, které jsem již v ČR viděla, mám dojem, že tato výstava předčila všechny minulé ročníky. I přes stížnosti chovatelů, že se jedná

Junioři se snažili rozhodčí zaujmout

kvůli sezónnosti chovu masného skotu o období nevhodné, myslím že kvalita zvířat a jejich prezentace byly na velmi vysoké úrovni. Otázka je samozřejmě nasazení v domácím prostředí, myšleno nácvik vodění a úprava zvířat, které probíhaly v období, kdy je na farmě mnoho prací spojených s telením a přípravou na novou sezónu. Z pohledu diváka však musím všem vystavovatelům pogratulovat, protože vynaložené úsilí se vyplatilo a předvádění bylo téměř bez chybičky. Za zmínku jistě stojí i úprava

Nástup juniorů do soutěže

zvířat, kdy jste v podstatě na výstavišti nenašli zvíře, jehož srst by nebyla upravená. Velmi dobře ladila například zvířata plemen charolais a masný simentál, kde byly stříhy vcelku jednotné.

Soutěžní přehlídky

Stává se velmi dobrým zvykem, že Národní šampionát posuzují zahraniční rozhodčí. Stejně tomu bylo i letos, kdy šampionát plemene limousine posuzovali dva Lucemburčané – Ben Majerus a Frank Recken, simentálská zvířata posuzoval skotský chovatel Iain Green, plemeno aberdeen angus hodnotil irský chovatel Shane Murphy a Národní šampionát plemene charolais hodnotil francouzský specialista Cyrile Thomas. Dalším Francouzem, který hodnotil plemena parthenaise, aubrac a gaskon, byl chovatel a exportér Laurent Agtignac. Zahraničního bonitéra mělo i plemeno wagyu, klubového šampiona vybíral Uwe Jerathe z Německa. Hodnocení plemen, jejichž počet byl menší, se na výbornou zhostili inspektoři ČSCHMS. Přehlídky a šampionáty plemen probíhaly od neděle do úterý. Středa, závěrečný den výstavy, byla věnovaná vyhlášení vítězů v kategorii plemenný býk a nejlepší chovatelská skupina. Novinkou byla soutěž o pohár předsedy a tradičně velmi obsazená soutěž juniorů, kterých se přihlásilo téměř 50 ve čtyřech kategoriích.

Podpora soutěžících

Společnost CRV se letos opět aktivně účastnila sponzorování jednotlivých plemen a soutěží. Předávali jsme ceny národním vítězům plemene masný simentál (Měcholupská zemědělská a. s.), limousine (rodina Farkových) a charolais (p. Leoš Slavík) a nejlepší chovatelská skupina ze všech plemen, kterou získala skupina plemene limousine (rodina Porubových). Ceny jsme připravili i pro všech 50 juniorů, kde byl vítěz opravdu každý. Jako novinku jsme podpořili Pohár předsedy svazu, kde jsme předávali peněžní šek pro aberdeen angusského býka Hugo z chovu pana Lepší.

dářských zvířat 2026 – ště masného skotu

Nejlepší chovatelská skupina – plemeno limousine, rodina Porubových,
foto: archiv ČSCHMS

Vítězové

Vypsát zde všechny národní a klubové vítěze by mohlo být pro mnohé zajímavé, ale o to se již postaral na svých stránkách organizátor přehlídek – ČSCHMS. Za mě je vítězem každý, kdo se této soutěže zúčastnil, protože účast zde je bezesporu vítězstvím.

Byli jsme hrdým sponzorem nově vzniklé Soutěže o pohár předsedy svazu, kde se stal vítězem v podstatě celkový vítěz soutěže (limousinský býk Ibalgin z Todně P). Velmi rádi jsme taktéž přijali možnost sponzorovat soutěž mladé generace chovatelů – Junior týmu, jejichž zájem o vystavování je rok od roku výraznější. Je to příznivý výhled do budoucnosti, že mladí lidé mají o vystavování (a zřejmě i chov) masného skotu zájem. ■

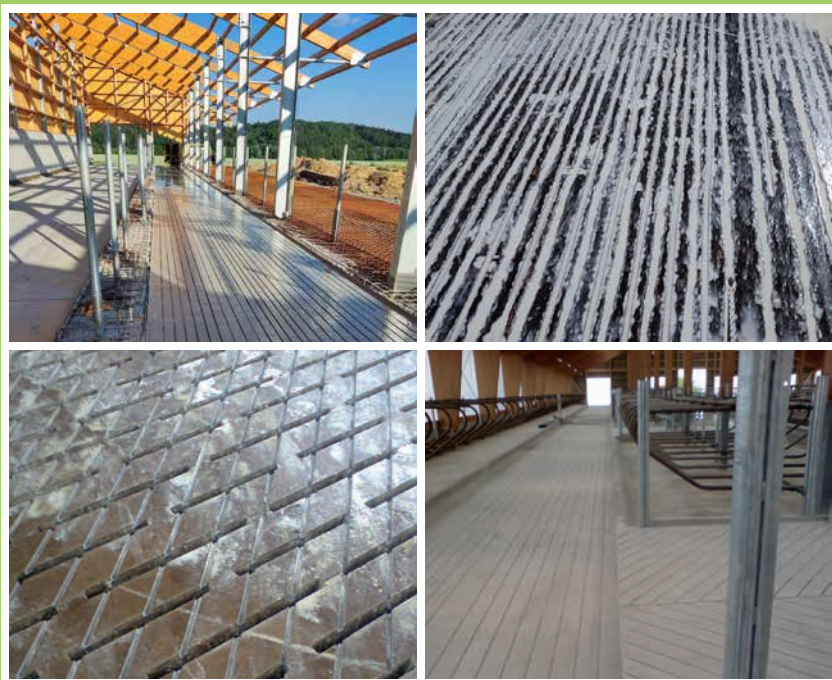
PROTISKLUZOVÉ A ODVODŇOVACÍ DRÁŽKY ŘEZANÉ DO BETONU

- ostrá hrana obrušující paznehty
- výrazně přispívají k pohodě zvířat
- využití v objektech živočišné výroby, především pro přechody, porodny, chodby a další prostory se zvýšeným rizikem poranění končetin skotu

Provádíme standardně drážky profilu 15 x 15 mm a vrtání děr pro sloupky a stájová hrazení. Dále nabízíme jádrové vrtání a vývrty pro sloupky.

Pracujeme nonstop po celé ČR i na Slovensku.

Na požádání poskytneme další informace včetně referencí o realizovaných zakázkách.

Dubnové TOP holštýnských býků

Na začátku dubna byly publikovány nové žebříčky býků. Přinášíme zajímavosti z jednotlivých zemí.

■ autor: Ing. Roman Hruša

Jak je už v Chovu skotu tradicí, i tentokrát se podíváme na vybrané plemeny z domova i hlavních „holštýnských zemí“.

Český žebříček SIH

Z býků, u kterých jsou ve stádech českých chovatelů hodnoceny dojící dcery, stojí za připomenutí následující: **NBR-137 Terra-Calroy Zuri**, aktuálně u našich chovatelů má hodnoceno 86 dcer ve 13 stádech. V oficiálním žebříčku TOP SIH se poprvé objevil oficiálně a dosáhl na třetí místo. Celkem má u nás nyní v produkci již 172 prvotetek, takže jeho spolehlivost rychle poroste. O jeho výsledcích v zahraničí se dozvíte více v dalším odstavci. Dalším zajímavým býkem s dcerami hodnocenými u nás je **NBR-069 Peak Fugleman**, který má v českých stádech hodnoceno již 572 dcer (v 52 stádech). V USA má Fugleman hodnoceno 1306 dcer v 77 stádech, další dcery jsou hodnoceny v Dánsku, Švédsku, Finsku 235 dcer, Německo má 115 dcer, Nizozemsko 97 dcer, Litva 92 dcer a Polsko 35 dcer. Z rodiny krav Wesswood HC Rudy Missy EX-92, jehož dcery již dojí na třetích laktacích, pochází **NEO-898 Peak Morant**, stabilní býk v SIH žebříčku. Nyní se nám objevuje na 21. místě. V ČR má hodnoceno 2 363 dcer ve 121 stádech. Celkem 1 177 dcer uzavřelo u nás druhé laktace s průměrnou užitkovostí 11 751 kgM 4,03 %T a 3,55 %B. Morantovi dojí také 477 dcer v USA, 241 dcer v Německu a 37 dcer v Nizozemsku.

Z dalších prověřených býků je stabilním býkem (nyní 23. místo) **NBR-101 Heidifarm Collector**, který má v našich stádech již 1 209 hodnocených dcer v 90 stádech.

Oblíbený syn Gazeba **NBR-035 Kax Gladius** po srpnovém výpočtu PH má u nás 85 dojících dcer, bohužel však ještě nemá dostatek stád (devět). Proto se ještě neobjevil v oficiální TOP. S hodnotou indexu SIH 138,3 je u nás osmým prověřeným býkem. Podle PH kg mléka 2 716 je nejvýše postaveným. Ve světě má Gladius již 7 692 hodnocených dcer v 1 276 stádech. V Německu má hodnotu RZG 139, v USA TPI 3060, v Nizozemsku NVI 291. Z genomických býků je v nabídce syn La Axela ze ZD Sloupnice **NXC-127 Sloupnice Genesis**. Jeho matka **Sloupnice Ronja 5527** po AltaPlinkovi bohužel uhynula a laktaci mít nebude. Babička **Sloupnice Ronja 23757 GP 82** ukončila první laktaci 14 869 kgM 3,71 %T a 3,24 %B, druhá laktace 18 132 kgM 3,40 %T a 3,31 %B. Dalším zajímavým býkem ze ZD Sloupnice je **NXB-941 Sloupnice Elien *RF**. Elien získal pěkné hodnocení produkce (+962 kg mléka s beta kaseinem A2A2) a jeho dcery by měly mít delší struky (111) a zadní struky dále od sebe (66), velmi dobrou plodnost dcer (114) i dlouhověkost (126). Elien je synem plemníka Star P RDC. Velmi dobře je hodnocen druhý nejlepší syn Sheepstera v ČR

Sloupnice Genesis

NXC-073 Progenesis Preston (Sheepste x Jalapeno x AltaZazzle) s indexem SIH 136,7. Jeho dcery mají predikovanou velmi dobrou produkci mléka (+847 kg) s vysokým obsahem tuku (+0,44 %) i bílkovin (+0,19 %), výborné hodnocení vemene (125) včetně hloubky vemene (119) a měly by ve stádě výrazně přežívat své vrstevnice (RPH dlouhověkosti 117).

Býci v USA

Ve Spojených státech amerických došlo v dubnu 2026 ke změně výpočtu TPI Indexu. Byla ponížena váha lbs tuku z původních 19 na 14 % a byla zvýšena váha lbs bílkovin z původních 19 na 24 %. To už je celkem zásadní změna v poměru tuku a bílkovin. Mezi prověřenými býky v USA si svoji pozici mezi nejlepšími býky na oficiálním žebříčku TPI stále drží (7. místo) býk **NBR-137 Terra-Calroy Zuri** s hodnotou TPI 3 355, NM 808, DWP\$ 824. Zuri je s původem Altazazzle x Tahiti x Yoder výjimečným býkem amerických TOP, protože jeho výrazné posuny vzhůru v žebříčcích TPI, NM a DWP\$ určitě málokdo očekával. Navíc je také na čtvrtém místě Interbullového žebříčku v Kanadě s hodnotou LPI 3 859. Matkou Zuriho je Cal-Roy-Al Tahiti 10346, babičkou Cal-RoyAl Jennie 471 3 VG-87 (Yoder x Headliner), která je rovněž matkou již prověřeného býka Cal-Roy-Al Yoda (Jedi x Yoder x Headliner). Yoda sice u nás nebyl využíván, ale v zahraničí má velké množství zatím genomických synů. Dobrou zprávou je, že Zuri má u nás dostupného nejlepšího syna **NBR-409 Ar-Joy Cu Zuri Madden** (Zuri x Parfect x Eisaku). Býk **NXB-914 Aurora Tyrol** (Parfect x Eisaku x Mega Luck) je podruhé hodnocený mezi prověřenými býky. V USA má Tyrol hodnocených 82 dcer v 19 stádech. Hlavními přednostmi Tyrola je robotické postavení struků – délka (0,95), vzdálenost zadních struků (-0,38), CCR (2,0) a vlastní plodnost v ČR (112). Z TOP prověřených býků na dcerách jsou stále stabilní TOP TPI prověření býci **Peak Powerstar** (TPI 3 299), **NXC-144 Genosource Capn Miguel** (TPI 3 260), **NBR-281 Plain-Knoll Crusher** (TPI 3 163).

Aurora Tyrol

Z genomických býků jsou velkým příslibem především býci, kteří splňují požadavky farem na robotické postavení struků a také znaků plodnosti a dlouhověkosti. K nejzajímavějším patří **Pen-Col Jarvis** (Sheepster x Gameday x Legacy) s mírně delšími struky (0,11) a zadními struky dále od sebe (-0,31), CCR (0,8), HCR (1,2), Livability (1,0) a dlouhověkostí (5,0). Dalším býkem splňujícím požadavky farem na automatické robotické systémy je **NBR-346 Matcrest Earlysign** (Frost Bite x Endeavor x Medley). Je také vhodný na robotické systémy dojení (zadní struky dále od sebe), má zdravá vemena, nízké somatické buňky a také vyrovnanou produkci mléka i mléčných složek.

Dále se daří synům prověřeného býka TOP TPI 1 v USA - Ocd Trooper Sheepster. V naší nabídce jich najdete, mimo již dříve zmíněného Jarvise, hned několik: **NXC-131 Pen-Col Lochlan** (Sheepster x Gameday x Legacy) TPI 3 403, NM 988 nebo **NXC-156 T-Spruce Bonamy** (Sheepster x Taos x Lionel) TPI 3 308. Lochlan je sice v nabídce pouze v konvenční podobě, ale Bonamy je v nabídce k dispozici sexovaný i konvenční.

NBR-421 Becvary Gery-Mar (Artemis x Zillion x Timberlake) je býkem s hodnotami TPI 3 178 a NM 758. Býček se narodil z amerických embryí v ZAS Bečváry a. s. a je ustájený na ISB Zásmuky.

Nizozemská TOP NVI

Jako každoročně došlo v NLD k posunu báze. Nyní tvoří bázi plemence narozené v roce 2021. Posun činí 24 bodů indexu NVI a 38 kg mléka. To znamená, že u všech býků došlo ke snížení o tyto hodnoty díky genetickému pokroku v populaci. Zajímavým býkem nizozemské TOP je **NXB-944 Delta Dolmen** (Topstone x Relevant x Reflector). S hodnotou NVI 291 se nachází stále mezi nejlepšími prověřenými býky. Dolmen boduje nejen v Nizozemsku, ale také v Německu, kde jeho RZG dosahuje hodnoty 142 a je na šestém místě Interbullového žebříčku. U nás má Dolmen zatím otelené první dvě dcery.

Genomický, heterozygotně bezrohý býk **NXC-037 Delta Universe P *RF** pochází z kombinace (Drone PP x Woody x Bouncer), dále v původu pokračují býci Danno x Meteor Red x G-Force. Universe P pochází z farmy Borderview. V původu nacházíme rodinu krav Borderview Laura. V páté generaci vidíme dlouhověkou zakladatelku rodiny Borderview Laura 3 RC VG86 s celoživotní užitkovostí 86 848 kgM, 4,39 %T a 3,67 %B. Universe P obdržel výborné hodnocení efektivity (+16) díky efektivní konverzi krmiva (109), dlouhověkosti (+333) a predikci velmi vysokých nádožů dcer (+1 771 kg mléka s plusovými

Pen-Col Jarvis

mléčnými složkami), což se projevilo i na vysokém ekonomickém indexu Inet +582. Předností jsou výborné končetiny (108).

Redi

Nově publikovaná TOP prověřených red holštýnských býků v ČR je přehlídkou býků, které jsme vybírali s ohledem na podmínky našich chovů. Na vrcholu českého žebříčku TOP 1 se umístil **RED-799 Poppe Freestyle Red**. U nás má Freestyle 360 hodnocených dcer ve 46 stádech, ve světě celkem 8 007 dcer v 2 002 stádech. Freestyle má hodnocené dcery již v deseti zemích. Nejvíce dcer je hodnocených v Německu (2 618 dcer). Druhý je **RED-725 Jacuzzi Red**, čtvrtý **RED-805 Louis P Red**, sedmý **RED-787 Bookmaker P Red**. A do první desítky se ještě vešli osmý **RED-776 Nominator Red** a desátý **RED-751 Mauro Red**.

Z genomických býků v nabídce určitě zaujme homozygotně bezrohý **RED-902 Delta High Tide PP** (Warren P RF x Launch PP x Jacuzzi) s vyrovnanou produkcí +2 244 kg mléka, žádanou kombinací kaseinů A2A2 a BB, nízkou somatikou (104) a vyrovnaným zevnějškem (celkem 105).

Novým homozygotně bezrohým býkem v nabídce je CREATE býk **RED-924 Delta Richman PP** (Universe P RF x Warren P RF x Nominator) NVI 444, efektivita +24 (konverze krmiva 112, dlouhověkost +972, Inet +740), zdraví +6, výborná produkce (+2 492 kg mléka s žádanou kombinací beta kaseinů A2A2). ■

Delta Richman PP-Red

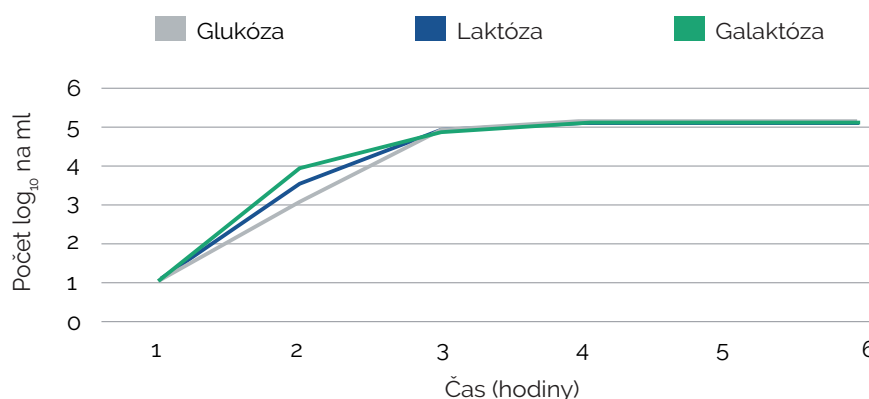
Riziko vysokého obsahu ky silážích s nízkou úrovní hn na použitém silá

Snižování intenzity hnojení dusíkem se stává běžnou praxí, a to nejen z ekonomických, ale i environmentálních důvodů. Tento trend však přináší nové výzvy při výrobě kvalitní travní siláže, zejména u porostů s nízkým obsahem dusičnanů. Jak se změny v hnojení dusíkem promítají do rizika tvorby kyseliny máselné a jakou roli mohou sehrát silážní inokulanty, ukazují výsledky následujících pokusů.

■ autor: **Dr. Ivan Eisner**, Technical Sales Manager
 ■ přeložil a upravil: **Ing Petr Pleyer**, Zdraví a výživa zvířat a rostlin Chr. Hansen

Ovlivňuje intenzita hnojení dusíkem produkci kyseliny máselné?

Vysoké ceny dusíkatých hnojiv a environmentální omezení nutí zemědělce snižovat přísun dusíku do půdy. V důsledku takto redukováného vstupu dusíku se snižuje i obsah dusičnanů v rostlinách. Na jedné straně je to vnímáno pozitivně. Na druhé straně dusičnany inhibují klostridie v počátečních fázích fermentace siláže tím, že se rozkládají na dusitany a plyny NOx. Za normálních podmínek představuje vytvoření anaerobních podmínek (absence kyslíku) uvnitř siláže prostřednictvím dobrého zhuštění a utěsnění nezbytný předpoklad pro brzký nástup produkce kyseliny mléčné bakteriemi mléčného kvašení. To umožňuje pokles pH

Graf 1. Růst *C. perfringens* typu A v různých médiích (Odobadi et al. 2012)

na úroveň, kdy klostridie nemohou růst. Problém nastává, když jsou již nastoleny anaerobní podmínky, ale hladina pH ještě nedosáhla své cílové nízké hodnoty, a tedy inhibiční úrovně proti klostridiím. V této situaci mohou klostridie růst velmi rychle, protože za optimálních podmínek trvá maximálně 3–4 hodiny, než se jejich populace zvýší z 10 na 100 000 v 1 ml živného roztoku (graf 1).

V závislosti na počtu bakterií mléčného kvašení, úrovní ve vodě rozpustných sacharidů, pufrační kapacitě a obsahu sušiny plodiny může doba potřebná k poklesu pH na bezpečnou úroveň trvat dva dny až dva týdny – nebo déle! Pokud rostliny obsahují dostatečné množství dusičnanů, prochází několika rozkladnými kroky, kdy růst klostridií během prvních dnů po sklizni siláže inhibuje různé vedlejší produkty, jak bylo naznačeno výše. Pokud je obsah dusičnanů nižší než 0,05 % sušiny, je třeba během prvních dnů po sklizni očekávat siláž obsahující kyselinu máselnou z důvodu aktivity klostridií.

Homo- nebo heterofermentativní bakterie

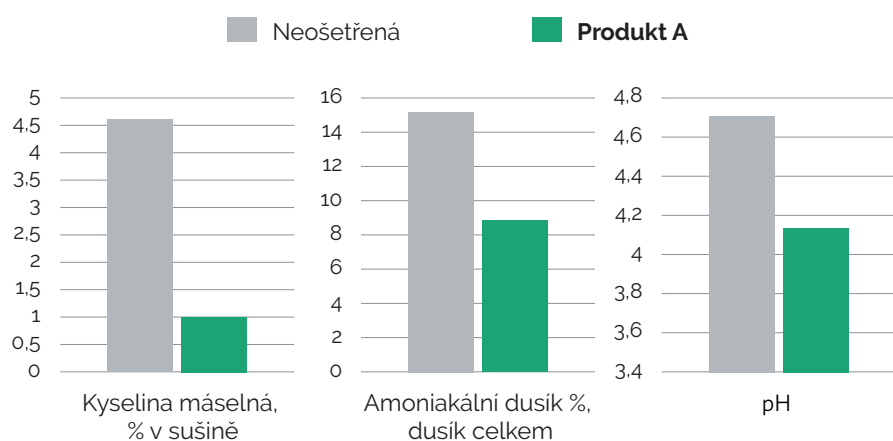
Neošetřené siláže plodin obsahujících méně než 0,05 % dusičnanu v sušině (bez dusičnanové) jsou náchylné máselnému kvašení. Silážní inokulanty obsahující

homofermentativní bakterie mléčného kvašení zajišťují rychlé a výrazné snížení pH. To v ideálním případě zabraňuje růstu klostridií, a pokud počasí neumožňuje rychlé zavadnutí, přímo snižuje riziko zkažení siláže. Pro silně zavadlou travu však lze doporučit inokulaci heterofermentativními bakteriemi mléčného kvašení, které produkují kyselinu octovou. U travní siláže bez dusičnanů se jedná o nejlepší techniku, která kromě dobré fermentace umožňuje prodlouženou aerobní stabilitu.

Mohou bakteriální inokulanty pomoci?

Nejlepším způsobem, jak zabránit máselnému kvašení, je nechat před silážováním travu dostatečně zavadnout. Ale... co dělat, pokud povětrnostní podmínky nejsou optimální a nelze dosáhnout optimální úrovně sušiny, když víme, že samotné zavadnutí nemůže v případě travin bez dusičnanů zabránit růstu klostridií? Odpověď na tyto otázky hledaly dva silážní pokusy s travní hmotou pocházející z pastviny s nízkou intenzitou hnojení N. Odpoledne byla tráva posečena a rozhozena na široko. Další den ráno byla část trávy sebrána a slisována do válcových balíků (pokus 1). Kontrolní balíky nebyly ošetřeny žádným inokulantem. Inokulované balíky byly

seliny máselné v travních ojení dusíkem v závislosti žním inokulantu

Graf 2. Pokus 1: Koncentrace kyseliny máselné, amoniaku a hodnota pH mokré siláže připravené v balících bez bakteriálního inokulantu a inokulovaných **SiloSolve® MC** (produkt A), který zlepšuje fermentaci (pokus 1).

ošetřeny produktem, který by měl zabránit klostridiální fermentaci **SiloSolve® MC** (produkt A). Takto sklizená tráva měla asi 20 % sušiny. Další část trávy byla sebrána o den později po intenzivním zavadnutí s obracením dvakrát denně. V takto sklizené trávě byl podíl sušiny asi 46 % (pokus 2). Tato sušina je obecně uznávána jako bezpečná pro prevenci klostridiálního růstu, ale přináší vysoké riziko zahřátí a zkažení siláže poté, co je během odebírání vystavena vzduchu. Kontrolní balíky opět nebyly ošetřeny žádným inokulantem. Inokulované balíky byly ošetřeny produktem, který by měl zlepšit aerobní stabilitu siláže **SiloSolve® FC** (produkt B). Všechny balíky byly zabaleny osmi vrstvami plastové fólie a uloženy ke skladování po dobu nejméně dvou měsíců.

Pokus 1

Vysoké koncentrace kyseliny máselné, amoniakálního dusíku a zvýšená hladina pH jsou hlavními indikátory klostridiální fermentace v silážích. Z (grafu 2), je zřejmé, že mokrá siláž bez inokulačního činidla měla velmi vysokou koncentraci kyseliny máselné a amoniaku. Hladina pH

byla také vyšší v porovnání s optimem pro pozorovanou koncentraci sušiny. Tuto siláž zkazily klostridie. Inokulovaná siláž měla mnohem nižší koncentrace kyseliny máselné, amoniaku a také nízkou požadovanou hodnotu pH.

Pokus 2

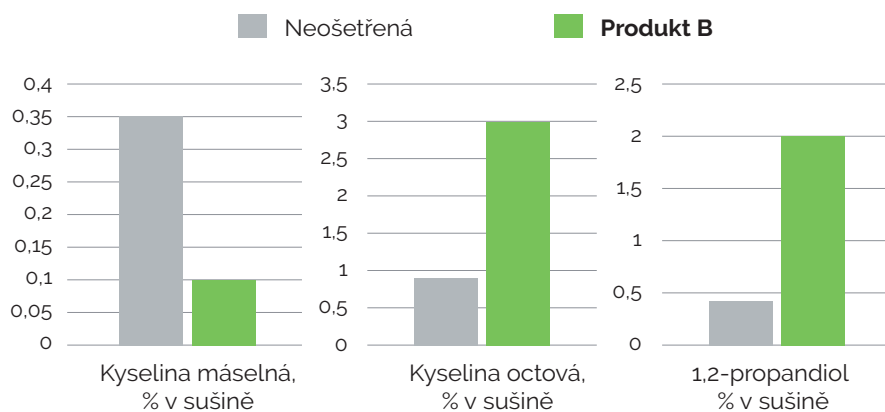
Ani silné zavadnutí nedokázalo zcela inhibovat růst a aktivitu klostridií v neošetřené siláži (graf 3). Neošetřené balíky

měly vyšší koncentraci kyseliny máselné než ošetřené balíky (všimněte si odlišné stupnice u kyseliny máselné u grafů 2 a 3). Jak se očekávalo, inokulant pro zlepšení aerobní stability **SiloSolve® FC** (produkt B) zvýšil koncentraci kyseliny octové a 1,2-propandiolu v siláži (graf 3). Vyšší hladina kyseliny octové sama o sobě není zárukou delší aerobní stability. Proto byl s použitím siláží z pokusu 2 proveden test aerobní stability. Do středu balíků byly umístěny záznamníky teploty. Pro zdůraznění aerobní stability byla odstraněna plastová fólie na horním plochém konci balíků, aby byl po dobu následujících 8 dnů skladování umožněn kontakt se vzduchem (obrázek 1).

Neošetřené balíky se začaly zahřívát již čtvrtý den po rozebrání (graf 4). Balíky ošetřené **SiloSolve® FC** (produkt B) udržovaly stabilní teplotu až do konce testu aerobní stability.

Po jednom týdnu skladování při aerobní expozici byly balíky zcela rozebrány (obrázek 2). Vizuelně zkažené části balíků byly odstraněny a zváženy.

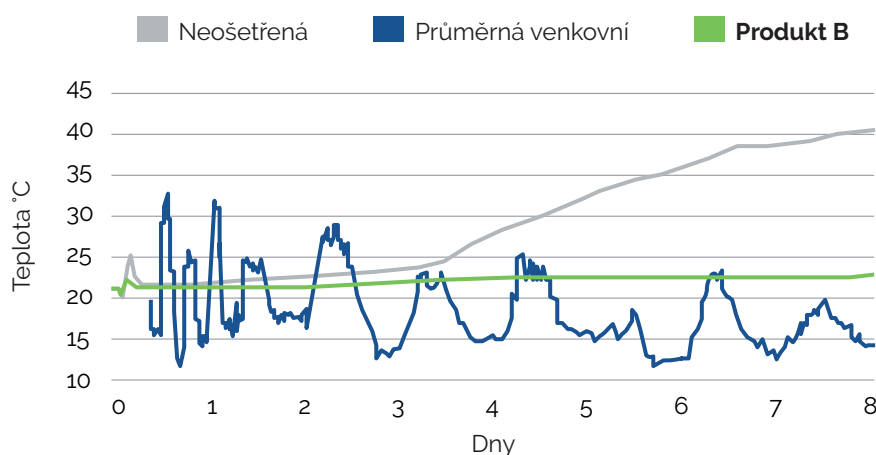
Jaké jsou praktické dopady takového pokusu? Asi 20 % siláže z neošetřených balíků bylo po jednom týdnu expozice zkaženo a zlikvidováno. Přestože týdenní expozice

Graf 3. Pokus 2: Koncentrace kyseliny octové a 1,2-propandiolu v zavadlých balících siláže bez nebo s inokulací **SiloSolve® FC** (produkt B - navržený pro zlepšení aerobní stability)

Obrázek 1. Test aerobní stability

Graf 4. Teplota uvnitř balíků během testu aerobní stability

nezabalených balíků nemusí odrážet běžnou praxi, zamyslete se nad tím, jak rychle se na mléčné farmě odeberá siláž z čelní stěny silážního žlabu. Není neobvyklé, že překonání celé šířky trvá několik dní až týden, což v podstatě znamená, že budete ze stěny vždy odebírat siláž, která byla po delší dobu vystavena vzduchu. Suší plodiny se obtížně hutní a jsou během odběru přirozeně více vystaveny aerobnímu znehodnocení. 20% ztráta by tedy opravdu

nebyla tak neobvyklá. Ztráta 20% hmoty ze 700kg balíku je relativně malé množství, ale 20% odpad z tisícitunové silážní jámy je velká ztráta - i když možná méně viditelná pouhým okem...

Závěry

Před sklizní je obtížné obsah dusičnanů v trávě odhadnout. Záleží na úrovni hnojení dusíkem, ale také na době uplynulé od předchozího hnojení, na počasí, na deš-

ťových srážkách a letech snižování intenzity hnojení. Následující kontrolní body vám pomohou vybrat správnou strategii:

- Pokud máte ekologickou farmu nebo pokud se u vaší travní siláže z předchozí sezóny vyskytovala kyselina máselná i přes optimální obsah sušiny, je tráva s největší pravděpodobností bez dusičnanů.
- V případě obav má smysl zaslat vzorek trávy několik dní před sklizní do certifikované laboratoře pro analýzu dusičnanů. Pokud výsledek ukazuje obsah dusičnanů pod 0,05 % sušiny, jedná se o trávu bez dusičnanů. Pokud se hmota silážuje bez správného ošetření, je náchylná k máselnému kvašení.
- Silážní inokulanty obsahující homofermentativní bakterie mléčného kvašení, jako **SiloSolve® MC**, které zajišťují rychlý a hluboký pokles pH a v ideálním případě přímo inhibují růst klostridií, jsou potřebné ke snížení rizika zkažení siláže, pokud počasí neumožňuje silné zavadnutí.
- Tyto siláže vyžadují velmi dobré zhutnění a vysokou rychlost odběru, aby se zabránilo zahřátí a zkažení po otevření.
- Pro silně zavadlou trávu lze doporučit inokulaci přípravky obsahujícími heterofermentativní bakterie mléčného kvašení produkující kyselinu octovou, jako **SiloSolve® FC**. Tyto produkty jsou nejlepší technikou pro travní siláž bez dusičnanů, která kromě dobré fermentace umožňuje i prodlouženou aerobní stabilitu.
- V každém případě zabraňte kontaminaci půdou během sekání, obrácení a sběru trávy. Půda je hlavním zdrojem kontaminace klostridiemi.
- Chcete-li získat další užitečné tipy, které vám pomohou připravit optimální siláž i za zhoršených podmínek, obraťte se na místního konzultanta. ■

Obrázek 2. Vizuálně zkažený povrch neošetřeného balíku (vlevo), po odstranění zkažené části (uprostřed) a nepoškozený balík ošetřený **SiloSolve® FC** (vpravo)

Embryotransfer

Výhody pro chovatele:

- ▶ Urychlení genetického pokroku ve stádě
- ▶ Pomnožení kvalitních rodin a žádoucích parametrů v chovu
- ▶ Přesnější třídění stáda pro pozitivní i negativní selekci
- ▶ Prodej plemenného materiálu

Příklad rozdílu 25 % nejlepších a 25 % nejhorších krav ve stádě s 530 ks krav, kde bylo provedeno rozřídění chovu dle chovného cíle (GZW celkem):

SKUPINA	GZW	MW	FW	PH kgM	PH %T	PH %B	ML poč	ML kgM	ML IS	ØL kgM	ØL IS	RA	OS	KO	VE
top +25	118	115	99	+504	+0,05	0,00	1,5	9645	115	8966	113	79,9	82,6	80,2	79,9
low -25	99	101	96	-13	+0,02	+0,02	2,2	8969	102	7949	96	79,1	82,2	79,9	79,1
rozdíl	18	15	3	+517	+0,03	-0,02	-0,7	675	13	1017	17	0,8	0,4	0,3	0,8

Při využití ET lze vyblokovat z produkce jalovic 25 % plemenic s nejhorším pořadím/nejhoršími výsledky (zde 134 ks). Stádo dokážeme seřadit podle konkrétního chovného cíle a pohlídat znaky s vysokou i nízkou dědivostí.

Jedinou podmínkou je stanovená plemenná hodnota daného znaku v chovném cíli, aby mohl být proveden odhad na základě rodokmenu i pro mladé kategorie.

Embryo transfer

Maximální genetický pokrok

CRV Czech Republic, spol. s r.o. dlouhodobě nabízí chovatelům komplexní podporu pro zkvalitnění stáda **pomocí přenosu embryí** od špičkových plemenic z vlastního chovu a zprostředkování obchodu s těmito embryi.

Výsledky 1/2023 – 4/2026

- ▶ smluvní přenosy v **20 podnicích**
- ▶ úspěšně vypláchnuto **téměř 80 dárkyň**
- ▶ výkup **10 špičkových býků** od smluvních dárkyň do plemenitby

Nově také nabízíme špičková **in vitro embrya** z pilotního programu ve spolupráci se společností **EmbryoLab s.r.o.**, který byl zahájen v loňském roce na inseminační stanici v Zásmukách a dostupný pro všechna plemena.

Díky programu máme možnost tuto technologii využívat u vybraných zvířat jak pro účely šlechtitelské práce, tak rovněž pro komerční využití formou smluvních odběrů pro chovatele.

V současné době již máme za sebou první aspirační odběry u několika zvířat a v průběhu následujících měsíců jsou plánovány odběry další.

Dosažené výsledky jsou individuální a odvíjejí se od schopnosti jednotlivých zvířat reagovat na použité synchronizační protokoly. Dosavadní výsledky jsou velmi příznivé – od každého z dosud zapojeného zvířete bylo vyprodukováno více než **10 embryí v kvalitě Q1**, což lze hodnotit jako velmi dobrý výsledek.

Pro více informací kontaktujte:

Ing. Pavel Talácko, tel. 724 594 626, pavel.talacko@crvcz.cz